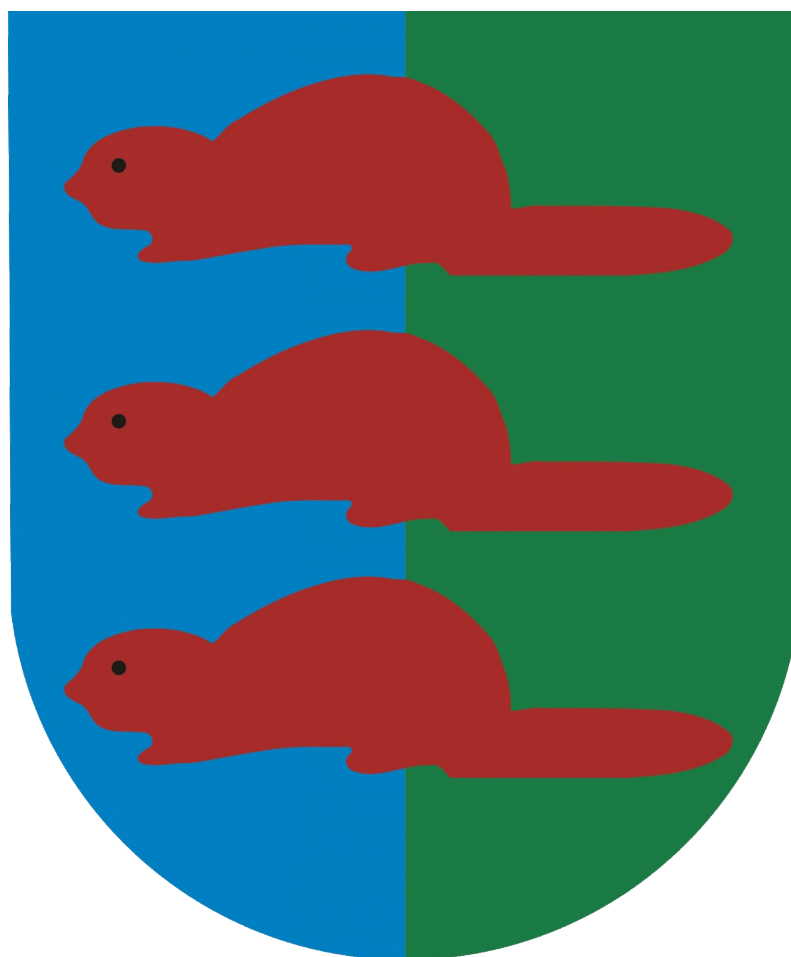

Projekt
Załącznik do Uchwały nr
.....
Rady Gminy Bobrowniki
z dnia .....

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

W GMINIE BOBROWNIKI

NA LATA 2016-2022

-BOBROWNIKI 2015-

SPIS TREŚCI:

1.	WSTĘP.....	3
2.	PODSTAWY PRAWNE.....	4
3.	CHARAKTERYSTYKA GMINY BOBROWNIKI.....	5
4.	DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE BOBROWNIKI.....	7
	4A – DEMOGRAFIA.....	7
	4B – ZATRUDNIENIE.....	8
	4C – OŚWIATA.....	20
	4D – KULTURA.....	25
	4E – ZDROWIE.....	33
	4F – POMOC SPOŁECZNA.....	35
	4G – BEZPIECZEŃSTWO.....	77
	4H – WARUNKI MIESZKANIOWE.....	78
	4I – ORGANIZACJE SPOŁECZNE.....	88
5.	ANALIZA SWOT.....	90
6.	ADRESACI STRATEGII.....	98
7.	CELE STRATEGICZNE	99
8.	CELE OPERACYJNE.....	100
9.	HARMONOGRAM WDRAŻANIA STRATEGII ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	105
10.	MONITORING I EWALUACJA.....	105

1. WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Bobrowniki na lata 2016-2020 jest jednym z ważniejszych dokumentów odnoszących się do realizowania lokalnej polityki społecznej oraz instrumentem tworzenia spójności społecznej.

Ma stanowić drogowskaz dla działań władz samorządowych oraz innych podmiotów działających w sferze pomocy społecznej zmierzających do osiągnięcia misji samorządu w dziedzinie polityki społecznej.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Bobrowniki na lata 2016-2020 jest odpowiedzią na realną sytuację ekonomiczno- społeczną jej mieszkańców. Sytuacja gospodarcza, narastanie problemów społecznych, powiększanie obszarów patologii społecznych sprawiają, że konieczne jest wypracowanie planów i narzędzi rozumianych jako cele strategiczne i operacyjne.

Strategia stanowi szansę na stworzenie nowych kierunków w relacjach pomiędzy uczestnikami życia społecznego na terenie Gminy Bobrowniki i na pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U.2015r. poz.163 z późn. zm.), samorząd Gminy zobowiązany jest do opracowania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Działania te opierają się na zasadach programowania, subsydiarności, koncentracji, elastyczności i otwartości. Istotą nowego modelu działania pomocy społecznej, kreującej politykę społeczną – a w jej obszarze strategię rozwiązywania problemów społecznych – jest jej uspołecznienie zarówno w procesie planowania, jak też realizacji.

Dobrem nadrzędnym Strategii rozwiązywania problemów społecznych jest - człowiek – jego potrzeby zarówno w kontekście indywidualnym, jak i społecznym. Strategia jest dokumentem opisującym, analizującym i wartościującym zjawiska w tym obszarze rzeczywistości, od którego zależy stworzenie wizji godnego życia zarówno jednostki, jak też grupy społecznej jako całości.

W praktyce stanowi skuteczny instrument realizacji przyjętych założeń dla osiągnięcia stanu określonego w wizji.

Państwa Członkowskie Unii Europejskiej mają obowiązek prowadzenia w ramach Unii wspólnych działań wspierających, uzupełniających i koordynujących w szeroko pojętej dziedzinie ochrony ludności i rozwoju kapitału ludzkiego.

Opracowanie Strategii jest warunkiem pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację projektów dotyczących sfery społecznej zarówno z budżetu państwa, jak też

funduszy Unii Europejskiej. W okresie 2016 -2020 realizacja priorytetów i celów Strategii będzie odbywała się przy uwzględnieniu europejskich zasad subsydiarności oraz solidarności społecznej, a także w warunkach szeroko pojmowanego partnerstwa lokalnego instytucji wsparcia i pomocy oraz organizacji obywatelskich Gminy Bobrowniki.

Przyjęcie dokumentu Strategii poprzez podjęcie Uchwały Rady Gminy Bobrowniki oznacza nie tylko określenie scenariusza działań dla publicznych instytucji, ale także jest wyrazem uznania konieczności aktywnego włączenia się w jej realizację środowisk obywatelskich organizacji, liderów lokalnych społeczności oraz mieszkańców Gminy Bobrowniki.

2. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bobrowniki do roku 2020 wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje: „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Do aktów prawnych regulujących treść strategii oraz wpływających na jej realizację należą również m.in.:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2013 r. poz. 594 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz.332 ze zm.),
- ustawa z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U.z 2015r. poz.114 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U.z 2012 r. poz. 1228 ze zm.),
- - ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj.Dz. U. 2015r. poz. 1390 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015r. poz. 149 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 966 ze zm.),

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. z 2004, Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) .

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bobrowniki 2016-2020 pozostaje w zgodności z dokumentami strategicznymi i programowymi, które opracowano na szczeblu europejskim, krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Należą do nich:

- Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,
- Strategia Rozwoju Kraju do 2020
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy Wymiar Aktywnej Integracji.
- Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "ŚLĄSKIE 2020"
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Będzińskiego na lata 2014 – 2020
- Strategia Rozwoju Gminy Bobrowniki do roku 2020

Poza wymienionymi aktami prawnymi przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do innych ustaw i aktów wykonawczych z zakresu polityki społecznej.

3. CHARAKTERYSTYKA GMINY BOBROWNIKI

Gmina Bobrowniki zajmuje 14,13% powierzchni powiatu będzińskiego, obszar 51,99 km² Zamieszkuje ją około 12 tys. osób, co stanowi ok. 7,8% ludności powiatu.

W jej skład wchodzi 8 sołectw:

- Bobrowniki (powierzchnia – 7,1 km² / liczba ludności – 3014),
- Dobieszowice(5,4 km² / 1942),
- Myszkowice (2,8 km² / 408),
- Rogoźnik (8,8 km² / 2895),
- Sączów (13,2 km² / 1383),
- Siemionia (6,4 km² / 958),
- Twardowice (2,7 km² / 419)
- Wymysłów (4,9 km² / 623).

Gmina Bobrowniki sąsiaduje z trzema gminami powiatu będzińskiego – Mierzęceice, Psary, Wojkowice, z miastem na prawach powiatu Piekary Śląskie – oraz dwoma gminami powiatu tarnogórskiego – Świerklaniec i Ożarówice. Gmina położona jest w bezpośrednim lub bliskim sąsiedztwie miast aglomeracji śląskiej. Najsilniejsze związki funkcjonalne łączą gminę i jej mieszkańców z Piekarami Śląskimi, Bytomiem, Będzinem i Tarnowskimi Górami. Związki te

dotyczą zatrudnienia, lecznictwa, szkolnictwa ponadgimnazjalnego. Z tymi miejscowościami najlepiej rozwinięta jest również autobusowa komunikacja pasażerska.

Wizja Gminy Bobrowniki w 2020:

Gmina, w której dobrze się żyje, spokojnie mieszka i miło wypoczywa, w której w pełni zaspokajają się swoje potrzeby i chętnie realizują marzenia.

Misją Gminy Bobrowniki jest:

inicjowanie, integrowanie i wspieranie mieszkańców oraz gości w działaniach na rzecz podnoszenia dobrostanu jej społeczności.

Ważnym wyzwaniem dla gminy jest walka z bezrobociem i jego różnymi społecznymi skutkami. Teoretycznie najprostszym rozwiązaniem byłoby tu pozyskanie inwestorów i zwiększanie liczby miejsc pracy poprzez wzrost liczby przedsiębiorstw działających na terenie gminy.

4. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE BOBROWNIKI:

4a – DEMOGRAFIA

4B – ZATRUDNIENIE

4C – OŚWIATA

4D – KULTURA

4E – ZDROWIE

4F – POMOC SPOŁECZNA

4G – BEZPIECZEŃSTWO

4H – WARUNKI MIESZKANIOWE

4I – ORGANIZACJE SPOŁECZNE

4A. POLITYKA LUDNOŚCIOWA I RODZINNA W LATACH 2004-2014

1. Ludność wg płci w latach 2004-2014

Tabela Nr 1

ROK	OGÓLEM	KOBIETY	MEŻCZYŻNI
2004	11295	5981	5314
2005	11313	5990	5323
2006	11224	5964	5260
2007	11314	5297	6017
2008	11262	5980	5282
2009	11319	5807	5512
2010	11441	6069	5372
2011	11533	6106	5427
2012	11626	6155	5467
2013	11705	6193	5512
2014	11720	6190	5530

(źródło : GUS + UG Bobrowniki)

2. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2004-2014

Tabela Nr 2

ROK	URODZENIA	ZGONY
2004	94	215
2005	98	205
2006	113	223

2007	128	217
2008	105	175
2009	128	175
2010	109	145
2011	110	167
2012	98	134
2013	108	150
2014	87	154

Podsumowanie Polityki Ludnościowej i Rodzinnej w latach 2004-2014.

Z danych uzyskanych z Urzędu Gminy Bobrowniki i GUS zawartych w tabeli nr 1 wynika, iż liczba ludności nieznacznie wzrosła od 2004 r. z 11295 osób do 11720 osób w 2014 r. Kobiety przez wszystkie lata stanowią przewagę liczbową w stosunku do mężczyzn. Dane ujęte w tabeli nr 2 przedstawiają nieznaczny spadek urodzeń. W latach 2004-2014 liczba urodzeń wahała się między 87-128 urodzeń. Od 2004 roku zmniejszyła się liczba zgonów (z 215 zgonów w 2004 r. do 154 zgonów w 2014 r.).

4B. POLITYKA ZATRUDNIENIA W LATACH 2004-2014

1. Liczba osób pozostających bez pracy w latach 2004-2014 (wg stanu na ostatniego grudnia danego roku)

Tabela nr 1

POWIAT BĘDZIŃSKI

ROK	Ilość bezrobotnych	Kobiety	Mężczyźni
2004	12217	6836	5381
2005	11851	6695	5156
2006	10090	5949	4141
2007	7679	4593	3086
2008	4935	2919	2016
2009	6573	3502	3071
2010	7064	3842	3222
2011	7110	3965	3145
2012	7993	4331	3662
2013	8264	4433	3831
2014	7133	3760	3373

Tabela nr 2

GMINA BOBROWNIKI

ROK	Ilość bezrobotnych	Kobiety	Mężczyźni
2004	754	431	323
2005	726	428	298
2006	665	419	246
2007	507	316	191

2008	280	165	115
2009	366	203	163
2010	403	232	171
2011	425	244	181
2012	493	276	217
2013	479	259	220
2014	458	258	200

2. Struktura bezrobocia wg płci i grup wiekowych w latach 2004-2014

Tabela nr 3

POWIAT BĘDZIŃSKI

2004	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	2508	1397	1111
25-34	3555	2123	1432
35-44	2403	1370	1033
45-54	3208	1764	1444
55-59	498	182	316
60-64	45	-	45
RAZEM:	12217	6836	5381

Tabela nr 4

GMINA BOBROWNIKI

2004	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	175	101	74
25-34	220	132	88
35-44	128	81	47
45-54	204	110	94
55-59	26	7	19
60-64	1	-	1
RAZEM:	754	431	323

Tabela nr 5

POWIAT BĘDZIŃSKI

2005	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	2104	1188	916
25-34	3511	2131	1380
35-44	2322	1334	988
45-54	3209	1804	1405
55-59	630	238	392
60-64	75	-	75
RAZEM:	11851	6695	5156

Tabela nr 6**GMINA BOBROWNIKI**

2005	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	146	82	64
25-34	205	129	76
35-44	131	85	46
45-54	208	124	84
55-59	31	8	23
60-64	5	-	5
RAZEM:	726	428	298

Tabela nr 7**POWIAT BĘDZIŃSKI**

2006	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	1668	1006	662
25-34	2937	1894	1043
35-44	1934	1156	778
45-54	2813	1644	1169
55-59	654	249	405
60-64	84	-	84
RAZEM:	10090	5949	4141

Tabela nr 8**GMINA BOBROWNIKI**

2006	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	132	83	49
25-34	198	128	70
35-44	122	85	37
45-54	173	108	65
55-59	36	15	21
60-64	4	-	4
RAZEM:	665	419	246

Tabela nr 9**POWIAT BĘDZIŃSKI**

2007	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	1095	623	472
25-34	2188	1446	742
35-44	1441	905	536
45-54	2223	1347	876
55-59	619	272	347
60-64	113	-	113
RAZEM:	7679	4593	3086

Tabela nr 10**GMINA BOBROWNIKI**

2007	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	73	44	29

25-34	155	105	50
35-44	90	56	34
45-54	143	94	49
55-59	38	17	21
60-64	8	-	8
RAZEM:	507	316	191

Tabela nr 11

POWIAT BĘDZIŃSKI

2008	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	708	427	281
25-34	1504	976	528
35-44	837	500	337
45-54	1365	831	534
55-59	433	185	248
60-64	88	-	88
RAZEM:	4935	2919	2016

Tabela nr 12

GMINA BOBROWNIKI

2008	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	44	27	17
25-34	91	58	33
35-44	37	27	10
45-54	81	43	38
55-59	22	10	12
60-64	5	-	5
RAZEM:	280	165	115

Tabela nr 13

POWIAT BĘDZIŃSKI

2009	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	1066	581	485
25-34	2103	1200	903
35-44	1182	634	548
45-54	1556	859	697
55-59	577	228	349
60-64	89	-	89
RAZEM:	6573	3502	3071

Tabela nr 14

GMINA BOBROWNIKI

2009	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	65	34	31
25-34	117	77	40
35-44	63	38	25
45-54	89	41	48

55-59	28	13	15
60-64	4	-	4
RAZEM:	366	203	163

Tabela nr 15

POWIAT BĘDZIŃSKI

2010	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	1218	694	524
25-34	2230	1326	904
35-44	1330	749	581
45-54	1473	777	696
55-59	680	296	384
60-64	133	-	133
RAZEM:	7064	3842	3222

Tabela nr 16

GMINA BOBROWNIKI

2010	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	91	49	42
25-34	133	90	43
35-44	66	43	23
45-54	78	38	40
55-59	32	12	20
60-64	3	-	3
RAZEM:	403	232	171

Tabela nr 17

POWIAT BĘDZIŃSKI

2011	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	1006	574	432
25-34	2215	1373	842
35-44	1487	875	612
45-54	1490	800	690
55-59	756	343	413
60-64	156	-	156
RAZEM:	7110	3965	3145

Tabela nr 18

GMINA BOBROWNIKI

2011	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	77	42	35
25-34	153	102	51
35-44	69	47	22
45-54	84	36	48
55-59	32	17	15
60-64	10	-	10
RAZEM:	425	244	181

Tabela nr 19

POWIAT BĘDZIŃSKI

2012	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	1109	606	503
25-34	2430	1463	967
35-44	1676	949	727
45-54	1585	849	736
55-59	956	464	492
60-64	237	-	237
RAZEM:	7993	4331	3662

Tabela nr 20

GMINA BOBROWNIKI

2012	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	85	42	43
25-34	165	108	57
35-44	90	56	34
45-54	88	42	46
55-59	53	28	25
60-64	12	-	12
RAZEM:	493	276	217

Tabela nr 21

POWIAT BĘDZIŃSKI

2013	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	1052	564	488
25-34	2329	1361	968
35-44	1904	1094	810
45-54	1634	849	785
55-59	1079	565	514
60-64	266	-	266
RAZEM:	8264	4433	3831

Tabela nr 22

GMINA BOBROWNIKI

2013	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	73	35	38
25-34	135	79	56
35-44	114	68	46
45-54	87	45	42
55-59	57	32	25
60-64	13	-	13
RAZEM:	479	259	220

Tabela nr 23**POWIAT BĘDZIŃSKI**

2014	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	859	481	378
25-34	1794	1069	725
35-44	1712	959	753
45-54	1436	740	696
55-59	992	477	515
60-64	340	34	306
RAZEM:	7133	3760	3373

Tabela nr 24**GMINA BOBROWNIKI**

2014	Bezrobotni	Zarejestrowani	
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
18-24	71	39	32
25-34	128	79	49
35-44	97	62	35
45-54	99	51	48
55-59	50	26	24
60-64	13	1	12
RAZEM:	458	258	200

3. Struktura bezrobocia wg płci i wykształcenia w latach 2004-2014.**Tabela nr 25****POWIAT BĘDZIŃSKI**

2004 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	706	471	235
- policealne	2994	1932	1062
- śr. ogólnokształcące	783	623	160
- zasadnicze zawodowe	3424	1602	1822
- gimnazjalne i poniżej	4310	2208	2102

Tabela nr 26**GMINA BOBROWNIKI**

2004 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	59	36	23
- policealne	200	134	66
- śr. ogólnokształcące	52	34	18
- zasadnicze zawodowe	219	104	115
- gimnazjalne i poniżej	224	123	101

Tabela nr 27**POWIAT BĘDZIŃSKI**

2005 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	728	494	234
- policealne	2851	1838	1013
- śr. ogólnokształcące	747	588	159
- zasadnicze zawodowe	3323	1581	1742
- gimnazjalne i poniżej	4202	2194	2008

Tabela nr 28**GMINA BOBROWNIKI**

2005 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	55	36	19
- policealne	196	128	68
- śr. ogólnokształcące	47	34	13
- zasadnicze zawodowe	205	101	104
- gimnazjalne i poniżej	223	129	94

Tabela nr 29**POWIAT BĘDZIŃSKI**

2006 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	740	509	231
- policealne	2394	1580	814
- śr. ogólnokształcące	786	629	157
- zasadnicze zawodowe	2743	1396	1347
- gimnazjalne i poniżej	3427	1835	1592

Tabela nr 30**GMINA BOBROWNIKI**

2006 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	43	33	10
- policealne	184	123	61
- śr. ogólnokształcące	57	45	12
- zasadnicze zawodowe	182	105	77
- gimnazjalne i poniżej	199	113	86

Tabela nr 31**POWIAT BĘDZIŃSKI**

2007 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	578	397	181
- policealne	1875	1219	656

- śr. ogólnokształcące	607	465	142
- zasadnicze zawodowe	2003	1063	940
- gimnazjalne i poniżej	2616	1449	1167

Tabela nr 32

GMINA BOBROWNIKI

2007 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	29	17	12
- policealne	142	99	43
- śr. ogólnokształcące	36	27	9
- zasadnicze zawodowe	158	86	72
- gimnazjalne i poniżej	142	87	55

Tabela nr 33

POWIAT BĘDZIŃSKI

2008 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	511	324	187
- policealne	1372	881	491
- śr. ogólnokształcące	468	348	120
- zasadnicze zawodowe	1046	512	534
- gimnazjalne i poniżej	1538	854	684

Tabela nr 34

GMINA BOBROWNIKI

2008 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	30	19	11
- policealne	86	62	24
- śr. ogólnokształcące	16	14	2
- zasadnicze zawodowe	67	27	40
- gimnazjalne i poniżej	81	43	38

Tabela nr 35

POWIAT BĘDZIŃSKI

2009 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	807	522	285
- policealne	1741	1008	733
- śr. ogólnokształcące	652	462	190
- zasadnicze zawodowe	1502	614	880
- gimnazjalne i poniżej	1871	896	975

Tabela nr 36

GMINA BOBROWNIKI

2009 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	44	31	13

- policealne	109	67	42
- śr. ogólnokształcące	35	24	11
- zasadnicze zawodowe	72	27	45
- gimnazjalne i poniżej	106	54	52

Tabela nr 37

POWIAT BĘDZIŃSKI

2010 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	898	589	309
- policealne	1810	1087	723
- śr. ogólnokształcące	691	521	170
- zasadnicze zawodowe	1568	654	914
- gimnazjalne i poniżej	2097	991	1106

Tabela nr 38

GMINA BOBROWNIKI

2010 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	50	34	16
- policealne	114	76	38
- śr. ogólnokształcące	48	37	11
- zasadnicze zawodowe	93	35	58
- gimnazjalne i poniżej	98	50	48

Tabela nr 39

POWIAT BĘDZIŃSKI

2011 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	930	643	287
- policealne	1727	1065	662
- śr. ogólnokształcące	744	545	199
- zasadnicze zawodowe	1599	687	912
- gimnazjalne i poniżej	2110	1025	1085

Tabela nr 40

GMINA BOBROWNIKI

2011 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	76	50	26
- policealne	110	70	40
- śr. ogólnokształcące	48	34	14
- zasadnicze zawodowe	90	39	51
- gimnazjalne i poniżej	101	51	50

Tabela nr 41**POWIAT BĘDZIŃSKI**

2012 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	1008	707	301
- policealne	1947	1143	804
- śr. ogólnokształcące	790	574	216
- zasadnicze zawodowe	1748	733	1015
- gimnazjalne i poniżej	2500	1174	1326

Tabela nr 42**GMINA BOBROWNIKI**

2012 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	66	48	18
- policealne	142	83	59
- śr. ogólnokształcące	53	40	13
- zasadnicze zawodowe	103	41	62
- gimnazjalne i poniżej	129	64	65

Tabela nr 43**POWIAT BĘDZIŃSKI**

2013 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	1039	705	334
- policealne	2017	1164	853
- śr. ogólnokształcące	806	581	225
- zasadnicze zawodowe	1847	786	1061
- gimnazjalne i poniżej	2555	1197	1358

Tabela nr 44**GMINA BOBROWNIKI**

2013 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	61	39	22
- policealne	138	75	63
- śr. ogólnokształcące	47	32	15
- zasadnicze zawodowe	107	48	59
- gimnazjalne i poniżej	126	65	61

Tabela nr 45**POWIAT BĘDZIŃSKI**

2014 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	872	591	281
- policealne	1704	983	721
- śr. ogólnokształcące	683	487	196

- zasadnicze zawodowe	1631	671	960
- gimnazjalne i poniżej	2243	1028	1215

Tabela nr 46

GMINA BOBROWNIKI

2014 ROK		Bezrobotni zarejestrowani	
Wykształcenie:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
- wyższe	63	43	20
- policealne	129	71	58
- śr. ogólnokształcące	48	34	14
- zasadnicze zawodowe	103	51	52
- gimnazjalne i poniżej	115	59	56

Powiatowy Urząd Pracy w Będzinie dysponuje danymi z zakresu stopy bezrobocia na poziomie powiatu, województwa oraz kraju. Brak danych dotyczących stopy bezrobocia na poziomie gmin.

4. Struktura bezrobocia dla powiatu będzińskiego w latach 2004-2014.

Tabela nr 47

Stopa bezrobocia (w % do aktywnych zawodowo)	Lata
24,2	2004
23,0	2005
19,9	2006
15,7	2007
10,2	2008
13,8	2009
14,5	2010
14,3	2011
15,8	2012
16,4	2013
14,4	2014

Podsumowanie Polityki zatrudnienia w latach 2004 – 2014

Z uzyskanych danych z PUP w Będzinie i ich analizy wynika:

- Ilość osób bezrobotnych w latach 2004 – 2014 stopniowo się obniżyła, z 12217 osób w 2004 r. na 7133 osób w 2014 r. (tabela nr 1). We wszystkich p/w latach liczba bezrobotnych kobiet przewyższa liczbę bezrobotnych mężczyzn. Taka sama tendencja spadkowa ma miejsce w Gminie Bobrowniki, co obrazuje tabela nr 2.
- Tabele nr 3 do 24 obrazują strukturę bezrobocia wg płci i grup wiekowych; z analizy danych wynika, że w powiecie będzińskim w latach 2004 – 2014

najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią kobiety w wieku 25-34 lata. Ta sama tendencja występuje również na terenie gminy Bobrowniki. W latach 2004 – 2014 na terenie naszej gminy najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią kobiety w wieku 25-34 lata.

- Z analizy struktury bezrobocia wg płci i wykształcenia zarówno w powiecie jak też w Gminie Bobrowniki (tabela nr 25 do 46) wynika, iż najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, następnie zasadniczym zawodowym (lata 2004 – 2007) i policealnym (lata 2008 – 2014). Liczniejszą grupę stanowią bezrobotne kobiety z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz policealnym.
- Stopa bezrobocia spada w powiecie będzińskim od 24,2% w 2004 r. do 14,4% w 2014 r.

4C. POLITYKA OŚWIATOWA W LATACH 2004-2014

1. Struktura wydatków oświatowych w latach 2004-2014

Tabela nr 1

Rok	Wydatki ogółem	Subwencja oświatowa i dotacje	Śr. własne	% udział śr. własnych
2004	5 127 457,85	3 786 685	1 340 772,85	35
2005	5 207 688,90	3 860 105	1 347 583,90	35
2006	5 465 061,47	3 978 919	1 486 142,47	37
2007	5 763 575,68	4 180 347	1 583 228,68	38
2008	6 398 877,99	4 615 936	1 782 941,99	39
2009	6 929 620,81	5 024 884	1 904 736,81	38
2010	7 385 741,80	5 407 173	1 978 568,80	37
2011	8 281 149,36	6 033 000	2 248 149,36	37
2012	9 194 600,89	6 395 703	2 798 897,89	44
2013	9 642 067,81	6 950 598	2 691 469,81	39
2014	9 842 455,55	7 151 846	2 690 609,55	38

2. Liczba uczniów uczęszczających do placówek oświatowych prowadzonych przez gminę w latach 2004-2014

Tabela nr 2

Rok szkolny	Ilość uczniów ogółem	Przedszkola	SP	Gimnazjum
2004/2005	1064	206	551	307
2005/2006	1029	202	526	301
2006/2007	1012	220	504	288
2007/2008	993	219	491	283
2008/2009	1006	247	486	273
2009/2010	1022	260	492	270
2010/2011	1074	290	519	265
2011/2012	1080	303	525	252
2012/2013	1109	336	531	242
2013/2014	1128	340	549	239
2014/2015	1207	343	618	246

3. Liczba etatów nauczycielskich w placówkach oświatowych

Tabela Nr 3

Rok szkolny	Ilość etatów ogółem	Przedszkola	SP	Gimnazjum
2004/2005	85,47	14,42	42,77	28,28
2005/2006	82,31	13,17	42,15	26,99
2006/2007	80,02	13,28	40,77	25,97
2007/2008	120,56	14,17	67,04	39,35
2008/2009	121,76	14,87	65,93	40,96
2009/2010	123,58	16,69	64,78	42,11
2010/2011	129,86	17,90	69,68	42,28
2011/2012	104,78	21,33	54,71	28,74
2012/2013	87,22	19,47	44,63	23,12
2013/2014	90,81	21,03	46,93	22,85
2014/2015	98,19	23,87	50,37	23,96

4.Liczba uczniów przypadająca na 1 nauczyciela :

Tabela Nr 4

Rok szkolny	Ilość etatów ogółem	Przedszkola	SP	Gimnazjum
2004/2005	12,49	14,29	12,88	10,86
2005/2006	12,51	15,33	12,48	11,15
2006/2007	12,65	16,56	12,36	11,09
2007/2008	8,64	15,45	7,32	7,19
2008/2009	8,26	16,61	7,37	6,67
2009/2010	8,27	15,58	7,59	6,41
2010/2011	8,27	16,20	7,45	6,27
2011/2012	10,31	14,21	9,6	8,77
2012/2013	12,71	17,26	11,90	10,47
2013/2014	12,42	16,17	11,70	10,45
2014/2015	12,29	14,37	12,27	10,27

5.Liczba uczniów w oddziałach *Tabela Nr 5*

Rok szkolny	Przedszkola	Szkoły + Gimnazja
2004/2005	23,22	23,86
2005/2006	22,44	22,97
2006/2007	24,44	21,41
2007/2008	24,33	20,91
2008/2009	20,58	20,51
2009/2010	23,64	21,17
2010/2011	24,17	21,77
2011/2012	23,31	22,20
2012/2013	24,00	22,09
2013/2014	24,29	23,18
2014/2015	22,86	22,15

6.Efekty nauczania 2004-2014

Tabela Nr 6

Wyniki egzaminów końcowych w szkołach podstawowych				
Rok szkolny	Średnia kraju	Średnia woj. Śląskiego	Średnia powiatu będzińskiego	Średni wynik w szkołach podstawowych Sp-1 Sp-2
2004	25,10	25,6	brak	25,38
2005	29,35	29,34	brak	31,26
2006	25,32	24,86	brak	24,41
2007	26,6	26,17	25,82	25,60
2008	25,38	25,39	24,99	24,31
2009	25,80	22,26	22,54	21,29
2010	24,56	24,37	23,93	23,44
2011	25,27	24,90	24,44	24,38
2012	22,75	22,56	22,20	22,90
2013	24,03	23,55	22,69	21,98
2014	25,82	25,44	24,92	25,00

Tabela Nr 7

Wyniki egzaminów końcowych w gimnazjum				
Rok szkolny	Średnia kraju	Średnia woj. Śląskiego	Średnia powiatu będzińskiego	Średni wynik w gimnazjum
2004	brak	26,05	26,50	25,78
2005	brak	28,81	brak	29,08
2006	brak	27,78	brak	28,76
2007	brak	28,37	28,67	27,68
2008	brak	29,05	28,36	29,15
2009	brak	28,91	28,67	29,60
2010	brak	27,27	26,72	27,91
2011	24,47	24,43	23,67	23,32
2012	52,75	53,39	51,3	58,27
2013	brak	56,24	55,37	55,93
2014	54,36	55,12	53,95	61,76

7. Projekty zrealizowane w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Bobrowniki w latach 2004-2014

Tabela Nr 8

Nazwa	Temat projektu	Wartość projektu	śr. pozyskane	śr. własne
Projekt nr 1				
Ugruntowanie i wyrównanie poziomu wiedzy matematycznej w klasach IV-VI szkoły podstawowej	W projekcie zrealizowano 80h dodatkowych zajęć z matematyki w klasach IV-VI (wynagrodzenia nauczycieli prowadzących zajęcia). Sfinansowano koszt dożywiania i dojazdów uczniów korzystających z zajęć dodatkowych z matematyki	21 860	21 860	0
Mały Odkrywca w Przedszkolu	Celem projektu było utworzenie warunków równych szans edukacyjnych poprzez udzielanie wsparcia na rzecz instytucji systemu oświaty. Podniesienie kompetencji zawodu nauczycieli oraz wyrównanie szans rozwojowych u 75 dzieci ze środowiska wiejskiego poprzez uczestnictwo w dodatkowych zajęciach edukacyjnych oraz wykształcenie gotowości do nabycia umiejętności pisania i czytania ze zrozumieniem.	50 000	50 000	0
„Uczenie się przez całe życie” - Comenius	W celu przygotowania projektu Uczenie się przez całe życie – nauczyciel opiekun uczestniczył w konferencji zorganizowanej w Hiszpanii. W Rogoźniku gimnazjaliści uczestniczyli w projekcie „Comenius – uczenie się przez całe życie” o wartości 20 000 €. Okres realizacji: 2011-2013. Szkoła gościła	71 766,65	71 766,65	0

	przedstawicieli z krajów współpracujących (Hiszpania, Niemcy i Szwecja). Uczestniczyła w wyjazdach do Hiszpanii			
Indywidualizacja nauczania w klasach I-III na terenie Gminy Bobrowniki	Projekt miał na celu wyrównania szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenia różnic w jakości usług edukacyjnych. W ramach projektu zakupiono tablicę interaktywną, dwa laptopy oraz pomoce dydaktyczne o łącznej wartości 72 039,60zł.	128 000	125 519,60	0
Odkrywcy Wiedzy w Bobrownikach	Celem projektu była poprawa warunków rozwoju edukacji przedszkolnej dla 25 dzieci oraz wsparcie dla 25 rodziców w zdobywaniu wiedzy w zakresie psychorozwoju dziecka i korzyści rozwojowych, jakie stwarza edukacja przedszkolna.	50,000	47 927,33	0
Klucz do wiedzy	Wzrost wiedzy i umiejętności uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych, ICT i języków obcych. Przygotowanie 152 uczniów szkół do egzaminów kończących edukację na danym poziomie.	300 050	264 044	36 006
Krasnalkowo	Zmniejszenie nierówności w dostępie do edukacji przedszkolnej mieszkańców terenów wiejskich. Podniesienie jakości usług edukacyjnych na terenie gminy Bobrowniki.	327 708,50	278 552,22	49 156,28

Podsumowanie Polityki oświatowej w latach 2004 – 2014

Z uzyskanych danych z GZO wynika:

- Na terenie gminy działają 4 przedszkola, 4 szkoły podstawowe, 2 gimnazja, 1 żłobek; tabela nr 1 obrazuje wzrost ilości uczniów wcześniej wymienionych placówek z 1064 osób w roku szkolnym 2004/2005 do 1207 osób w roku szkolnym 2014/2015. Zarówno w przedszkolach i szkołach podstawowych wzrosła ilość dzieci, natomiast w gimnazjach jest tendencja spadkowa (z 307 uczniów w roku szkolnym 2004/2005 do 246 uczniów w roku szkolnym 2014/2015).
- W latach 2004 – 2014 wzrosły znacznie wydatki oświatowe ogółem z 5127457,85 zł w 2004 r. do 9842455,55 zł w 2014 r. Udział procentowy środków własnych kształtuje się podobnie między 35% - 38%, jedynie w 2012 r. wzrósł do 44%. Przedstawia to szczegółowo tabela nr 2.
- Tabela nr 3 pokazuje, że wzrosła liczba etatów w przedszkolach i szkołach podstawowych, a obniżyła się w gimnazjach. Tendencja ta wynika ściśle z punktu 1, który to obrazuje liczby uczniów uczęszczających do placówek oświatowych (zmniejszenie liczby uczniów gimnazjów, wzrost wychowanków w przedszkolach i uczniów szkołach podstawowych).
- Liczba uczniów przypadających na jednego nauczyciela (tabela nr 4) kształtuje się we wszystkich latach i we wszystkich placówkach oświatowych na podobnym poziomie (w przedszkolach nieznacznie wzrosła z 14,29 w roku szkolnym 2004/2005 do 14,37 w roku szkolnym 2014/2015; w szkołach nieznacznie spadła).
- Efekty nauczania 2004 – 2014 w szkołach podstawowych (tabela nr 6) przedstawiają się prawie przez wszystkie lata (za wyjątkiem 2004, 2005, 2012 r.) nieznacznie poniżej średniej kraju i województwa śląskiego, natomiast w gimnazjach we wszystkich latach za wyjątkiem 2004, 2007, 2011 i 2013 średni wynik egzaminu końcowego jest wyższy w naszej gminie od średniego wyniku województwa śląskiego i powiatu będzińskiego.
- Gmina zrealizowała 7 projektów o różnej wartości (tabela nr 8); największy projekt „Krasnalkowo” opiewał na kwoty 327708,50 zł, gdzie wkład własny wynosił 49156,28 zł.

4D. POLITYKA KULTURALNA W GMINIE BOBROWNIKI 2004-2014

1. Do podstawowych zadań Ośrodka Kultury należy prowadzenie działalności

w zakresie upowszechniania kultury, a w szczególności:

Ośrodek Kultury ma na celu integrację społeczności lokalnej, nawiązywanie więzi społecznych jak również spełnienie potrzeb i oczekiwań mieszkańców Gminy Bobrowniki. W bogatej ofercie programowej Ośrodka znajdują się propozycje imprez i przedsięwzięć kulturalnych adresowanych do różnych grup wiekowych mieszkańców Gminy. Priorytetem w organizowanej działalności jest:

- 1) wpływ organizowanej imprezy na rozwój lokalny Gminy i jej mieszkańców,

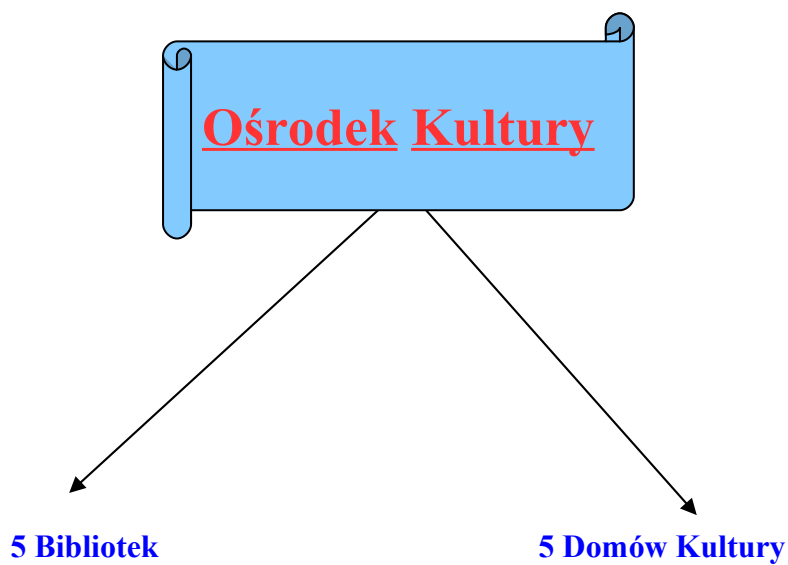
- 2) rozbudzanie pozytywnych emocji związanych z kultywowaniem i poszanowaniem tradycji i kultury w zakresie posiadanych zasobów artystycznych,
- 3) integracja społeczności lokalnej w procesie utożsamiania z imprezami organizowanymi w Gminie,
- 4) wprowadzenie procesów promocyjnych przyciągających na organizowaną imprezę gości z całego regionu i otaczającego środowiska,

pozyskiwanie i przygotowywanie mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz kultywowanie i współtworzenie jej wartości,
gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspakajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych mieszkańców,
koordynowanie całokształtu działalności kulturalno – artystycznej,
organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez różnorodne formy edukacji kulturalnej,
integrowanie przedstawicieli różnych środowisk artystycznych,
tworzenie warunków dla rozwoju działalności folklorystycznej oraz rękodzieła artystycznego,
zaspakajanie potrzeb kulturalno – artystycznych środowiska lokalnego,
udostępnianie zbiorów bibliotecznych oraz prowadzenie wypożyczeń między bibliotecznych dla wszystkich czytelników z uwzględnieniem potrzeb dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz osób niepełnosprawnych,
prowadzenie działalności informacyjno – bibliograficznej,
popularyzowanie książki i czytelnictwa,
doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.

1.a. Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Kultury w Bobrownikach

Gminny Ośrodek Kultury w Bobrownikach został utworzony na mocy uchwały Nr XI/52/76 Gminnej Rady Narodowej w Bobrownikach z dnia 30.09.1976 r.

Struktura Organizacyjna Ośrodka Kultury w Bobrownikach

Kadra:

Dyrektor
Główny Księgowy
Specjalista d/s Kadr

Pracownicy administracyjni – 2 osoby

Biblioteki – 5 bibliotekarzy (w tym Koordynator Bibliotek)

Domy Kultury:

4 instruktorów merytorycznych
Instruktorzy prowadzący Zespoły Śpiewacze i Folklorystyczne oraz instruktorzy prowadzący sekcje i koła zainteresowań – 10 osób

Pracownicy porządkowi:

Sprzątaczkki – 5 osób
Palacze - 2 osoby

2. Wykaz imprez kulturalnych o charakterze cyklicznym:

- „Wieczory z Gwiazdą”
  - spotkania autorskie z wybitnymi przedstawicielami świata filmu, teatru, publicystyki, literatury – organizowane w Galerii „Spichlerz” w Dobieszowicach (Filia GOK) przy ulicy Kościuszki 23.

- Wernisaże malarstwa, grafiki, rysunku, rzeźby w Galerii „Spichlerz” w Dobieszowicach przy ulicy Kościuszki 23.

- Biesiady gminnych zespołów śpiewaczych i folklorystycznych doroczna impreza plenerowa organizowana w Twardowicach.

- „Dni Gminy Bobrowniki” (każdorazowo pierwszy weekend lipca). Projekt plenerowy prezentujący dorobek dziecięcych i młodzieżowych sekcji artystycznych, młodzieżowych zespołów muzycznych, zespołów śpiewaczych i folklorystycznych, prezentacje taneczne oraz występy gwiazd sceny muzycznej i estradowej.

- Imprezy okolicznościowe dla dzieci i młodzieży.

- Imprezy rocznicowe:

- uroczystości z okazji Święta Niepodległości (11 listopada)

- Konkursy dla dzieci i młodzieży:

- Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, eliminacje gminne

- Konkursy plastyczne i literackie

- Ponadregionalny Festiwal Piosenki dla dzieci, młodzieży szkolnej oraz młodzieży studenckiej „Szanujmy Wspomnienia”.

8. Uroczysta gala związana z prezentacją Laureatów Festiwalu oraz koncertem artystów kultywujących twórczość muzyczną nieżyjących artystów polskiej sceny wokalne.

9. Imprezy środowiskowe:

- Pikniki rodzinne

- Rogoźnik

- Sączów

- Siemonia

- Dobieszowice

10. Akcje letniego i zimowego wycieczki dla dzieci i młodzieży (od 7 – 14 lat)

11. Wieczory kolęd i pastorałek – wszystkie filie GOK

- Doroczne gale wręczenia statuetek „Złote Bobry” (nagroda przyznawana za szczególne osiągnięcia w dziedzinie działalności społecznej i promocyjnej Gminy Bobrowniki, wręczana podczas uroczystości z okazji 11 listopada).
- Impreza podsumowująca dorobek sekcji artystycznych
NASZE TALENTY – Dom Kultury w Sączowie.

2.a. Ilość uczestników organizowanych imprez i przedsięwzięć kulturalnych jest wartością zmienną kształtującą się każdorazowo w granicach od 250 osób do paru tysięcy odbiorców.

2.b. Źródła finansowania:

▲ środki z budżetu gminy,

▲ środki finansowe przekazywane przez Sponsorów i Darczyńców,

▲ środki finansowe pozyskiwane z projektów unijnych,

▲ środki finansowe uzyskiwane z prowadzonej działalności gospodarczej.

- Biblioteki Publiczne Gminnego Ośrodka Kultury w Bobrownikach w latach 2004 – 2014 wzbogaciły księgozbiór o ponad 10.000 woluminów (książek) oraz 198 materiałów audiowizualnych (audiobooki). Średnia liczba wypożyczeń księgozbioru w skali roku w pięciu Bibliotekach Publicznych wyniosła 54.500. Wyniki te pozwalają bibliotekom na utrzymywanie się w agregatowym indeksie aktywności (wśród powiatów ziemskich) obliczanym co roku przez Bibliotekę Narodową na podstawie danych statystycznych, każdorazowo na 4-5 miejscu. Realizując zadania zawarte zarówno w Ustawie o bibliotekach oraz Ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej biblioteki organizują również liczne konkursy, zajęcia i imprezy dla dzieci związane z popularyzacją czytelnictwa w tym między innymi: lekcje biblioteczne, spotkania autorskie z autorami poczytnych książek dla dzieci i młodzieży, konkursy literackie, czytelnicze, plastyczne.

– Projekty zrealizowane w latach 2004 – 2014.

Tabela Nr 1

Nazwa projektu	Wartość projektu	W tym:	
		Środki pozyskane	Środki własne
Naprawa, remont i wzmocnienie konstrukcji stropodachu oraz wymiana konstrukcji schodów zewnętrznych w Domu Kultury w Siemoni (Filia GOK) – 2009 rok	259.921,75	111.563,00	148.358,75
Impreza Plenerowa, rekreacyjno – kulturalna „Dni Gminy Bobrowniki” organizowana 26,27.06. 2010 roku	68.239,25	25.000,00	43.239,25
Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Rogoźniku (Filia GOK) - 2010 rok	34.814,40	19.800,00	15.014,40
Impreza kulturalna związana z promocją lokalnej twórczości artystycznej oraz lokalnym dziedzictwem kulturowym - 2011 roku.	67.248,20	25.000,00	42.248,20
„Baw się z nami” - impreza artystyczno – rekreacyjna związana z zaspakajaniem potrzeb kulturalnych mieszkańców wraz z zachowaniem dziedzictwa kulturowego – 2012 rok	91.107,11	25.000,00	66.107,11
Jubileuszowy festiwal artystycznych prezentacji plenerowych „Kultura bez granic” - 2013 rok	92.902,37	25.000,00	67.902,37
Remont i modernizacja sceny oraz widowni Sali Widowiskowej Domu Kultury w Bobrownikach – 2013 rok	373.615,32	121.247,00	252.368,32
Uwaga: W środkach własnych wykazane zostały kwoty zawierające zarówno środki budżetowe jak również środki finansowe pozyskane przez Ośrodek Kultury od Darczyńców i Sponsorów projektów. Uwaga dotyczy imprez kulturalno - artystycznych i rekreacyjnych.			
„Czas na czytanie”	34 woluminy na kwotę 1.400,00	1.400,00	0
„Tablety w Twojej bibliotece”	3 iPady Air na kwotę 7.000,00	7.000,00	0

„Program rozwoju bibliotek”	Sprzęt komputerowy dla 5 filii bibliotecznych wraz z oprogramowaniem Microsoftu oraz wsparciem szkoleniowym 22.000,00	22.000,00	0
-----------------------------	--	-----------	---

Podsumowanie Polityki kulturalnej w gminie Bobrowniki 2004 – 2014

Na terenie gminy Bobrowniki działa Gminny Ośrodek Kultury, w skład którego wchodzi 5 bibliotek i 5 Domów Kultury. Cyklicznie przeprowadzone są przez wszystkie lata imprezy o charakterze kulturalnym, tj. „Wieczory z Gwiazdą”, wernisaże malarstwa, grafiki, rysunku, rzeźby w Galerii „Spichlerz” oraz imprezy gminne, tj. biesiady zespołów śpiewających i folklorystycznych, dni Bobrownik, imprezy okolicznościowe dla dzieci i młodzieży, imprezy rocznicowe, konkursy dla dzieci i młodzieży, półkolonie letnie i zimowe dla dzieci i młodzieży, wieczory Kolęd, gale.

W ciągu 10 lat wzrosła ilość woluminów o ponad 10 tysięcy i audiobooków o 198 sztuk. Projekty realizowane przez GOK obrazuje tabela nr 1. Środki własne stanowią zdecydowanie większą kwotę wartości projektów niż środki pozyskane. Zwiększenie woluminów, zakup Ipadów i komputerów do 5 filii bibliotek nie wymagał wkładu własnego.

EWALUACJA gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Bobrowniki w obszarze kultury

Działalność i rozwój kultury oraz powszechna aktywność kulturalna stanowią podstawę w rozwoju społecznym gminy. Dobra kulturowe stanowią kluczowy komponent tożsamości społeczności lokalnej. Kultura kształtuje postęp cywilizacyjny służąc dobru człowieka.

Program rozwoju kultury w aspekcie rozwiązywania problemów społecznych powinien uwzględniać następujące cele :

- pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości społecznej i kulturowej mieszkańców,
- pobudzanie aktywności w działaniach związanych z tworzeniem i uczestnictwem w przedsięwzięciach kulturalnych i kulturotwórczych
- podnoszenie poziomu innowacyjności oferty kulturalnej służącej zaspakajaniu potrzeb i oczekiwań społecznych
- zachowanie wartości lokalnych środowiska kulturowego.

Obowiązkiem instytucji kultury jest działanie na rzecz pobudzania rozwoju i poprawy działań, umożliwiających dostęp do wartości i treści kulturowych.

Dostęp do dóbr kultury wszystkich mieszkańców gminy stanowi jeden z ważniejszych mierników szans oraz możliwości rozwoju społecznego i kulturowego mieszkańców - w wymiarze osobistym i zbiorowym.

Naczelną ideą przyświecającą strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Bobrowniki jest **dążenie do uzyskania odczuwalnej społecznie poprawy** w zaspakajaniu potrzeb kulturalnych. Chodzi przy tym o to, by poprawa jakości życia, w tym jakości i poziomu uczestnictwa w kulturze i tworzeniu jej wartości, była udziałem możliwie jak największej części mieszkańców gminy, a także o to, by nie było grup społecznych i obszarów, których mieszkańcy byliby pozbawieni szans w dostępie do tych wartości.

Organizowanie i upowszechnianie kultury ma przede wszystkim zapewnić określonym środowiskom i grupom społecznym najlepsze możliwe warunki rozwoju kulturalnego. stworzyć lub rozbudowywać ofertę kulturalną dla zbiorowości lokalnej tworząc dobra kulturalne jakie są przez znaczną część członków zbiorowości gminnej używane, wykorzystywane i dostrzegane.

Proces Upowszechniania wartości kultury staje się szczególnie istotnym wyzwaniem, kiedy rozpatrywany jest problem dostępu do dóbr kulturalnych w gminie

Faktyczny dostęp do dóbr kultury (w tym kultury wysokiej) wszystkich mieszkańców gminy stanowi jeden z ważniejszych mierników szans i możliwości rozwoju społecznego i kulturowego mieszkańców - w wymiarze osobistym i zbiorowym.

4E. POLITYKA OCHRONY ZDROWIA W GMINIE BOBROWNIKI W LATACH 2004-2014

Wykaz placówek ochrony zdrowia:

1. Ośrodek Zdrowia w Bobrownikach
ul. Strażacka 1
42-583 Bobrowniki
Poradnia Ogólna

2. Ośrodek Zdrowia w Dobieszowicach
ul. Kościuszki 25c
42-584 Dobieszowice
Poradnia Ogólna
Poradnia dla dzieci
Fizykoterapia

3. Ośrodek Zdrowia w Rogoźniku
ul. Kościuszki 220
42-582 Rogoźnik
Gabinet Medycyny Szkolnej
Poradnia Ogólna
Poradnia Ginekologiczna

4. Ośrodek Zdrowia w Siemoni
ul. Kościuszki 49
42-595 Siemonia
Pediatria
Lekarz chorób wewnętrznych
Specjalista Medycyny Rodzinnej

5. Ośrodek Zdrowia w Sączowie
ul. Ogrodowa 5
42-595 Sączów
Specjalista medycyny rodzinnej
Specjalista ginekologii i położnictwa

Gabinety Specjalistów:

1. Specjalistyczny Gabinet Lekarski – Ortopedia i traumatologia

Bacia Piotr
Bobrowniki ul. 1 Maja 58 tel. (032) 287-43-51

2. Indywidualna Praktyka Lekarska

Lek. med. Andrzej Sobański
Siemonia ul. Kościuszki 106 tel. 601460519

3. Indywidualna praktyka lekarska – PIOTR-MED.

Wizyty domowe - wyłącznie w miejscu wezwania
Czarnecki Piotr
Bobrowniki ul. Sienkiewicza 220A tel. 608438519

4. Gabinet Stomatologiczny

Dariusz Flak
42-582 Rogoźnik ul. Narutowicza 27a
Godziny przyjęć
Wtorek, czwartek, piątek od 17:00 – 19:00
w pozostałe dni po uprzednim kontakcie telefonicznym
tel. (032) 287-71-38

5. Prywatny Gabinet Stomatologiczny

Barbara Cieśla-Baner
Godziny przyjęć:
poniedziałki i czwartki od 17:00 do 19:00

6. Gabinet Dentystyczny

Maria Klimczyk
Siemonia ul. Kościuszki 67
Godziny przyjęć:
poniedziałki i piątki od 17:00 do 19:00

Podsumowanie Polityki ochrony zdrowia w gminie Bobrowniki w latach 2004 – 2014

Na terenie gminy Bobrowniki działa 5 ośrodków zdrowia. Z uzyskanych danych z UG Bobrowniki wynika, iż na terenie gminy jest 6 gabinetów specjalistycznych.

4F. POLITYKA POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE BOBROWNIKI

POMOC SPOŁECZNA

Zasady ogólne

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694 z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
  - b) na podstawie zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043 z późn. zm.), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 15 oraz art. 53a ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.

Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc społeczną może zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej w Bobrownikach z siedzibą w Dobieszowicach ul. Kościuszki 25c. Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Kryteria przyznawanej pomocy

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Od dnia 1 października 2012 r. dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nie przekraczający kwoty 542 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 456 zł. Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty uprawniające do zasiłków okresowego i celowego. W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

- miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
- kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Do dochodu ustalonego nie wlicza się:

- jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego;
- zasiłku celowego;
- pomocy materialnej mającej charakter socjalny albo motywacyjny, przyznawanej na podstawie przepisów o systemie oświaty;
- wartości świadczenia w naturze;

- świadczenia przysługujące osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.

W stosunku do osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą:

- opodatkowaną podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych - za dochód przyjmuje się przychód z tej działalności pomniejszony o koszty uzyskania przychodu, obciążenie podatkiem należnym określonym w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych i składkami na ubezpieczenie zdrowotne określonymi w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, związane z prowadzeniem tej działalności oraz odliczonymi od dochodu składkami na ubezpieczenia społeczne niezaliczonymi do kosztów uzyskania przychodów, określonymi w odrębnych przepisach, z tym że dochód ustala się, dzieląc kwotę dochodu z działalności gospodarczej wykazanego w zeznaniu podatkowym złożonym za poprzedni rok kalendarzowy przez liczbę miesięcy, w których podatnik prowadził działalność, a jeżeli nie prowadził działalności, za dochód przyjmuje się kwotę zadeklarowaną w oświadczeniu tej osoby;
- opodatkowaną na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne - za dochód przyjmuje się kwotę zadeklarowaną w oświadczeniu tej osoby.

W sytuacji gdy podatnik łączy przychody z działalności gospodarczej z innymi przychodami lub rozlicza się wspólnie z małżonkiem, przez podatek należny rozumie się podatek wyliczony w takiej proporcji, w jakiej pozostaje dochód podatnika z pozarolniczej działalności gospodarczej wynikający z deklaracji podatkowych do sumy wszystkich wykazanych w nich dochodów.

Wysokość dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w przypadku prowadzenia działalności opodatkowanej na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierającego informację o wysokości:

- przychodu;
- kosztów uzyskania przychodu;
- różnicy pomiędzy przychodem a kosztami jego uzyskania;
- dochodów z innych źródeł niż pozarolnicza działalność gospodarcza w przypadku gdy podatnik łączy przychody z działalności gospodarczej z innymi przychodami lub rozlicza się wspólnie z małżonkiem;
- odliczonych od dochodu składek na ubezpieczenia społeczne;
- należnego podatku;
- odliczonych od podatku składek na ubezpieczenie zdrowotne związanych z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej.

Wysokość dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w przypadku prowadzenia działalności na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne ustala się na podstawie

zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego zawierającego informację o formie opodatkowania oraz na podstawie dowodu opłacenia składek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Przy ustalaniu prawa do zasiłków stałego i okresowego w składzie rodziny nie uwzględnia się dzieci wychowywanych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, a do dochodu rodziny nie wlicza się ich dochodów oraz świadczeń na pokrycie kosztów ich utrzymania i dodatków przyznanych na podstawie przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Przy ustalaniu wysokości odpłatności za pobyt osoby w domu pomocy społecznej, w składzie rodziny uwzględnia się innych członków rodziny przebywających w instytucjonalnych placówkach opieki, jeżeli rodzina ponosi odpłatność za ich pobyt. Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób odbywających karę w systemie dozoru elektronicznego, nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Osobie tymczasowo aresztowanej zawieszają się prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Za okres tymczasowego aresztowania nie udziela się świadczeń.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Formy udzielanej pomocy

Zasilek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasilek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 529 zł miesięcznie;
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, zasiłek stały nie przysługuje.

Zasilek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasilek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie;
- w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. W przypadku podjęcia zatrudnienia przez osobę objętą kontraktem socjalnym pobierającą zasiłek okresowy, może być on wypłacany nadal niezależnie od dochodu, do dnia wynikającego z decyzji przyznającej zasiłek okresowy, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba została zatrudniona. W tej sytuacji zasiłek okresowy jest wypłacany

niezależnie od dochodu nie częściej niż raz na 2 lata. Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy. Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć minimalne kwoty zasiłku okresowego.

Zasiłek okresowy na zasadach zwrotu

Zasiłek okresowy może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, ale pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku.

Zasiłek celowy

Jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Zasiłek celowy może być przyznany również w formie biletu kredytowanego. Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego. Wówczas może być wypłacany niezależnie od dochodu, przez okres do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba objęta kontraktem socjalnym, w trakcie jego realizacji, stała się osobą zatrudnioną.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Specjalny zasiłek celowy

Świadczenie może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe - w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Świadczenie to nie podlega zwrotowi.

Zasiłek celowy na zasadach zwrotu

Świadczenie to może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, ale pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku.

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona.

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

Przyznanie niezbędnego ubrania następuje przez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku. Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Pomoc tego rodzaju przyznana

dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków.

Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie nie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę wymagającą tej formy wsparcia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące. Osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest przez starostę do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub placówki pielęgnacyjno-opiekuńczej.

W przypadku gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofują swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej lub dom pomocy społecznej są obowiązane do zawiadomienia o tym właściwego sądu, a jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna - prokuratora.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim nie zamieszkujących.

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

- osób w podeszłym wieku;
- osób przewlekle somatycznie chorych;
- osób przewlekle psychicznie chorych;
- dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- osób niepełnosprawnych fizycznie.

Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej.

Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej. W przypadku regionalnych domów pomocy społecznej decyzję wydaje marszałek województwa. W razie niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca:

- w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym - ustala wójt (burmistrz, prezydent miasta) i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku;
- w domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym - ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku;
- w regionalnym domu pomocy społecznej - ustala marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniiec domu ponosi pełną odpłatność.

Oplatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70 % tego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą z kierownikiem ośrodka pomocy społecznej:
  - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
  - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca i jego rodzinę.

Oplatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wносить osoby inne niż małżonek, zstępni lub wstępni.

Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy.
- świadczenie rodzicielskie

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego w okresie zasiłkowym 2015/2016 tj. od 01.11.2015 r. do 31.10.2016 r. uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2015 r., poz. 1238) wysokość kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych w okresie zasiłkowym 2017/2018 tj. od 01.11.2017 r. do 31.10.2018 r. dla rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się wynosi 754 zł.

W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu

niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 844 zł.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 89,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 118,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 129,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- **Dodatek z tytułu urodzenia dziecka jednorazowo w wysokości 1 000,00 zł**

Przysługuje on matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka. Dodatek przysługuje opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka.

W przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko. W przypadku zbiegu prawa do dodatku z prawem do świadczenia z tytułu urodzenia dziecka finansowanego z budżetu państwa przysługuje jedno świadczenie wybrane przez osobę uprawnioną.

Wniosek o dodatek, o którym mowa w art. 9, składa się do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje w wysokości 400,00 zł miesięcznie

Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesiący kalendarzowych;
- 36 miesiący kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 72 miesiący kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługujący za niepełne miesiące kalendarzowe wypłaca się w wysokości 1/30 dodatku miesięcznego za każdy dzień. Kwotę dodatku przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

W przypadku równoczesnego korzystania z urlopu wychowawczego przez oboje rodziców lub opiekunów prawnych dziecka przysługuje jeden dodatek.

Dodatek nie przysługuje, jeżeli osoba uprawniona:

- bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego pozostawała w zatrudnieniu przez okres krótszy niż 6 miesięcy;
- podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej 5 dni w tygodniu oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem
- w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego,
- korzysta ze świadczenia rodzicielskiego

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje w wysokości 185,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 370,00 zł na wszystkie dzieci

W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160 zł na wszystkie dzieci.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje;
- ojciec dziecka jest nieznan;
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje w wysokości 90,00 zł miesięcznie

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu na trzecie dziecko i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Wysokość dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wynosi miesięcznie:

- **80,00 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- **100,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,
- powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Wysokość dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania wynosi:

- **105 zł** miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponad gimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności;

- **63 zł** miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponad gimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponad gimnazjalnej.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Wysokość dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego wynosi **100,00 zł** na dziecko.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego.

Świadczenia rodzinne przysługują:

1. Obywatelom polskim.
2. Cudzoziemcom:
  - do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
  - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami z okolicznością, o której mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 poz. 463 i 1004), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, **jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**
  - posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

3. Świadczenia rodzinne przysługują osobom, o których mowa w ust. 2, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Becikowe

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości **1000 zł** na jedno dziecko.

Od 1 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, **jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł netto**. Powyższe zmiany wynikają z ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (poz. 1255).

Przy ustalaniu prawa do przedmiotowego świadczenia, w szczególności ustalenia czy spełnione jest kryterium dochodowe, mają zastosowanie przepisy dotyczące ustalania dochodu określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Kwota kryterium dochodowego podlega weryfikacji, co 3 lata. Świadczenie to, podobnie jak wszystkie świadczenia rodzinne jest wolne od podatku dochodowego.

Zapomoga przysługuje:

- matce lub ojcu dziecka;
- opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka).

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Zaświadczenie o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu może wystawić lekarz lub położna. Warunek udokumentowania pozostawania matki dziecka pod opieką medyczną nie dotyczy osób będących prawnymi albo faktycznymi opiekunami dziecka, a także osób, które przysposobiły dziecko.

Wzór zaświadczenia został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. Nr 183, poz. 1234).

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi należy złożyć **w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka**. W przypadku, gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego wniosek składa się w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia, nie później niż do ukończenia przez dziecko 18-go roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Bliższe informacje na temat wymaganych dokumentów można uzyskać w jednostce zajmującej się wypłatą świadczeń rodzinnych w gminie zamieszkania wnioskodawcy oraz na stronie internetowej w/w jednostki.

Wzór wniosku o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka określa rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2015 r., poz.2284) - załącznik Nr 11.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka nie wchodzi aktualnie w zakres przedmiotowy koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W związku z tym, wykonywanie pracy za granicą przez jednego z rodziców nie ma znaczenia dla właściwości organu do wydania decyzji w sprawie.

Świadczenia opiekuńcze

ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE

Jak ubiegać się o świadczenie pielęgnacyjne?

1. Należy pobrać Wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego dostępny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrownikach przy ul. Kościuszki 25 c lub na stronie internetowej.
2. Poprawnie wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi dokumentami należy złożyć w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrownikach (pokój nr 4) właściwym ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

Kto może otrzymać świadczenie pielęgnacyjne?

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

1. nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
2. w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

1. matce albo ojcu,
2. opiekunowi faktycznemu dziecka,
3. osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
4. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności:

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

1. rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
2. nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
3. nie ma osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

BRAK KRYTERIUM DOCHODOWEGO

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeśli:

1. Osoba sprawująca opiekę:

ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno - rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

2. Osoba wymagająca opieki:

pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem

podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury; członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna; na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do zasiłku rodzinnego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna;

na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wnioskodawca może jednocześnie ubiegać się o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym siebie oraz członków swojej rodziny. Zgodnie z artykułem 67 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu ma obowiązek zgłoszenia do Narodowego Funduszu Zdrowia członków rodziny, jeśli nie podlegają oni ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

Wnioskodawca może także ubiegać się o ubezpieczenie emerytalno - rentowe, z tytułu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego

Od 1 stycznia 2016 r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi 1300 zł miesięcznie.

Kwota świadczenia pielęgnacyjnego podlega corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia.

- Świadczenie przysługujące za niepełne miesiące kalendarzowe wypłaca się w wysokości 1/30 dodatku miesięcznego za każdy dzień. Kwotę dodatku przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Jak wypłacane jest świadczenie pielęgnacyjne?

Świadczenie pielęgnacyjne przyznaje się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony, wówczas prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Wymagane dokumenty

- orzeczenie o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności osoby uprawnionej,
- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności rodziców, w przypadku gdy o świadczenie pielęgnacyjne ubiega się osoba inna niż spokrewniona w pierwszym stopniu,
- w przypadku powstania niepełnosprawności między 18 a 25 rokiem życia dokument potwierdzający naukę w szkole lub w szkole wyższej,
- w przypadku spokrewnionej rodziny zastępczej postanowienie sądu o ustanowieniu rodziny zastępczej w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- akt zgonu w przypadku gdy rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją,
- postanowienie sądu o pozbawieniu władzy rodzicielskiej rodziców osoby wymagającej opieki,

- kopia dowodu osobistego osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne (oraz oryginał do wglądu, w celu potwierdzenia tożsamości oraz miejsca zamieszkania),
- zaświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki, albo oświadczenie o niekorzystaniu przez więcej niż 5 dni w tygodniu z całodobowej opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym lub oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.
- W przypadku ubiegania się wnioskodawcy o zgłoszenie do ubezpieczenia emerytalno-rentowego należy dostarczyć poniższe dokumenty (wyłącznie oryginały), potwierdzające okresy składkowe (dokumenty te należy dostarczyć tylko do pierwszego wniosku);

Wykaz dokumentów potwierdzających przebieg ubezpieczenia

Lp.	Tytuł ubezpieczenia:	Dokumenty potwierdzające przebieg ubezpieczenia:
1	Dla każdego wnioskodawcy	kserokopia wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej
2	Wnioskodawca był zatrudniony	oryginały świadectw pracy
3	Wnioskodawca był zatrudniony	karty zasiłkowe (w przypadku zatrudnienia po 15 listopada 1991 roku)
4	Wnioskodawca był zarejestrowany jako osoba bezrobotna	zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy
5	Wnioskodawca był zarejestrowany jako osoba bezrobotna	karty zasiłkowe
6	Wnioskodawca odbywał praktykę uczęszczając do szkoły zawodowej	świadectwo szkolne wraz z zaświadczeniem potwierdzającym odbycie praktyki
7	Wnioskodawca ukończył szkołę wyższą	dyplom ukończenia szkoły wyższej
8	Wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą	zaświadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych potwierdzające opłacanie składek
9	Wnioskodawca odbywał służbę wojskową	książeczka wojskowa lub zaświadczenie z Wojskowej Komisji Uzupelnień o odbywaniu służby wojskowej
10	Osobista opieka nad dzieckiem do 4-go roku życia	oryginał aktu/ów urodzenia dziecka/ci oraz oświadczenie o sprawowaniu osobistej opieki
11	Inny tytuł	inne dokumenty potwierdzające okresy składkowe

Termin i sposób załatwiania

- Postępowanie w sprawie przyznawania świadczeń rodzinnych kończy się wydaniem decyzji administracyjnej w terminie 30 dni od daty złożenia poprawnie wypełnionego i z pełną dokumentacją wniosku.
- Od decyzji przysługuje stronie prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.
- Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrownikach
- Odwołanie nie podlega opłacie skarbowej.

SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY

Jak ubiegać się o specjalnym zasiłku opiekuńczy ?

- Należy pobrać wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego dostępny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrownikach przy ulicy Kościuszki 25 c oraz na stronie internetowej.

- Poprawnie wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi dokumentami należy złożyć w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrownikach właściwym ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

Kto może otrzymać specjalny zasiłek opiekuńczy?

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dziennik Ustaw z 2012 roku pozycja 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Kryterium dochodowe:

W bieżącym okresie zasiłkowym 2015/2016 specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, w których dochód rodziny sprawującej opiekę oraz wymagającej opieki na osobę nie przekracza 764 złotych. W okresie zasiłkowym 2015/2016 trwającym od 1 listopada 2015 roku do 31 października 2016 roku należy wykazać dochody za rok 2014 uwzględniając zmiany wysokości dochodów członków rodziny.

Od dnia 1 listopada 2017 specjalny zasiłek opiekuńczy będzie przysługiwać rodzinom, w których dochód na osobę nie będzie przekraczać kwoty 844 złotych

Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego:

520 złotych miesięcznie

Zasiłek przysługujący za niepełne miesiące kalendarzowe wypłaca się w wysokości 1/30 specjalnego zasiłku opiekuńczego za każdy dzień. Należną kwotę zasiłku zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Jak przyznawany jest specjalny zasiłek opiekuńczy?

Specjalny zasiłek opiekuńczy przyznaje się na okres zasiłkowy. Bieżący okres zasiłkowy trwa od 1 listopada 2015 do 31 października 2016. Prawo do świadczeń opiekuńczych ustala się na okres zasiłkowy, chyba, że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do świadczeń rodzinnych ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia, nie dłużej jednak niż do końca okresu zasiłkowego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1. Osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna

- legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
2. Osoba wymagająca opieki:
- została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
  - na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury; Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje także, jeżeli:
    - członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do zasiłku rodzinnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna;
    - na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do zasiłku rodzinnego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna
    - na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia - społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wnioskodawca może jednocześnie ubiegać się o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym siebie oraz członków swojej rodziny. Zgodnie z artykułem 67 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu ma obowiązek zgłoszenia do Narodowego Funduszu Zdrowia członków rodziny, jeśli nie podlegają oni ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

Za osobę pobierającą specjalny zasiłek opiekuńczy opłacane są składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przez okres niezbędny do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) na podstawie Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dziennik Ustaw z 2009, numer 153, pozycja 1227, z późniejszymi zmianami).

Dochód: (Dotyczy wszystkich pełnoletnich członków rodziny)

DOKUMENTY I OŚWIADCZENIA POTWIERDZAJĄCE WYSOKOŚĆ DOCHODU NALEŻY ZŁOŻYĆ DLA KAŻDEGO PEŁNOLETNIEGO CZŁONKA RODZINY INDYWIDUALNIE.

1. zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny
2. oświadczenie o deklarowanych dochodach osiąganych przez osoby podlegające przepisom o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, zawierające informacje o:
  - a) wysokości dochodu,
  - b) wysokości należnych składek na ubezpieczenia społeczne,
  - c) wysokości należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne,

d) wysokości i formie opłacanego podatku dochodowego,
e) wysokości dochodu po odliczeniu należnych składek i podatku;
3) zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych:

a) prawomocne orzeczenie sądu rodzinnego stwierdzające przysposobienie lub zaświadczenie sądu rodzinnego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka,

b) prawomocne orzeczenie sądu orzekające rozwód lub separację,

c) orzeczenie sądu rodzinnego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka,

d) zaświadczenie albo oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły lub szkoły wyższej,

e) zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie o okresie, na który został udzielony urlop wychowawczy, oraz o okresach zatrudnienia,

f) inne dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia rodzinnego będącego przedmiotem wniosku.”,

Alimenty (świadczone na rzecz innych osób/zasądzone na rzecz osób w rodzinie w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy)

W przypadku, gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem:

A. odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną

B. przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani wyrokiem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny.

C. zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub

D. informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą,

b. **Utrata dochodu** (oznacza utratę dochodu spowodowaną: uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego, utratą prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych, utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z wyłączeniem umowy o dzieło, utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej, z wyjątkiem rent przyznanych rolnikom w związku z przekazaniem lub dzierżawą gospodarstwa rolnego, wyrejestrowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu artykułu 14a ustęp 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej -Dziennik Ustaw z 2013 roku pozycja 672, 675 i 983, utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń)

dokument określający datę utraty dochodu oraz miesięczną wysokość utraconego dochodu na

przykład świadectwo pracy, decyzja o wyrejestrowaniu działalności gospodarczej oraz rozliczenie podatkowe „PIT” adekwatny do osiągniętych dochodów za rok bazowy lub zaświadczenie

b. Uzyskanie dochodu (oznacza uzyskanie dochodu spowodowane: zakończeniem urlopu wychowawczego, uzyskaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium, uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z wyłączeniem umowy o dzieło, uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej, z wyjątkiem rent przyznanych rolnikom w związku z przekazaniem lub dzierżawą gospodarstwa rolnego, rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej, uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej)

Uzyskanie dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy: dokument określający wysokość dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy lub okres, w których dochód był osiągnięty (na przykład. umowa o pracę oraz rozliczenie podatkowe „PIT”)

Uzyskanie dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy: dokument określający wysokość dochodu uzyskanego przez członka rodziny z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty - zaświadczenie

Wymagane dokumenty

- orzeczenie o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności osoby wymagającej opieki
- kopia dowodu osobistego osoby ubiegającej się o specjalny zasiłek opiekuńczy (oraz oryginał do wglądu, w celu potwierdzenia tożsamości oraz miejsca zamieszkania)
- zaświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki, albo oświadczenie o niekorzystaniu przez więcej niż 5 dni w tygodniu z całodobowej opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym lub oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.
- Dokumenty potwierdzające stopień pokrewieństwa pomiędzy osobą sprawującą opiekę a osobą wymagającą opieki (akt urodzenia, dowód osobisty, akt małżeństwa)
- W przypadku ubiegania się wnioskodawcy o zgłoszenie do ubezpieczenia emerytalno-rentowego należy dostarczyć poniższe dokumenty (wyłącznie oryginały), potwierdzające okresy składkowe (dokumenty te należy dostarczyć tylko do pierwszego wniosku);

Wykaz dokumentów potwierdzających przebieg ubezpieczenia

Lp.	Tytuł ubezpieczenia:	Dokumenty potwierdzające przebieg ubezpieczenia:
1	Dla każdego wnioskodawcy	kserokopia wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej
2	Wnioskodawca był zatrudniony	oryginały świadectw pracy
3	Wnioskodawca był zatrudniony	karty zasiłkowe (w przypadku zatrudnienia po 15 listopada 1991 roku)
4	Wnioskodawca był zarejestrowany jako osoba	zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy

	bezrobotna	
5	Wnioskodawca był zarejestrowany jako osoba bezrobotna	karty zasiłkowe
6	Wnioskodawca odbywał praktykę uczęszczając do szkoły zawodowej	świadcstwo szkolne wraz z zaświadczeniem potwierdzającym odbycie praktyki
7	Wnioskodawca ukończył szkołę wyższą	dyplom ukończenia szkoły wyższej
8	Wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą	zaświadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych potwierdzające opłacanie składek
9	Wnioskodawca odbywał służbę wojskową	książeczka wojskowa lub zaświadczenie z Wojskowej Komisji Uzupelnień o odbywaniu służby wojskowej
10	Osobista opieka nad dzieckiem do 4-go roku życia	oryginał aktu/ów urodzenia dziecka/ci oraz oświadczenie o sprawowaniu osobistej opieki
11	Inny tytuł	inne dokumenty potwierdzające okresy składkowe

Termin i sposób załatwiania

- Postępowanie w sprawie przyznawania świadczeń rodzinnych kończy się wydaniem decyzji administracyjnej w terminie 30 dni od daty złożenia poprawnie wypełnionego i z pełną dokumentacją wniosku.
- Od decyzji przysługuje stronie prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.
- Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrownikach
- Odwołanie nie podlega opłacie skarbowej.

ZASIŁEK DLA OPIEKUNÓW

Jak ubiegać się o zasiłek dla opiekunów

1. Należy pobrać wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna, który będzie dostępny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrownikach z siedzibą w Dobieszowicach przy ul. Kościuszki 25 c.
2. Poprawnie wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi dokumentami należy złożyć w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrownikach - właściwym ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

Wnioski będzie można składać począwszy od daty wejścia w życie Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów to jest od 15 maja 2014 r.

Kto może otrzymać zasiłek dla opiekuna?

1. **Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, której prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wygasło z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Ustaw pozycja 1548 oraz z 2013 roku pozycja 1557) z dniem 1 lipca 2013 r.**
2. **Zasiłek dla opiekuna przysługuje:**
  - **za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do 14 maja 2014r.**, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 roku (Dziennik Ustaw z 2006 roku, numer 139, pozycja 992, z późniejszymi zmianami)

- od 15 maja 2014r., jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 roku

3. Zasiłek dla opiekuna za okres od dnia 15 maja 2014r. przyznaje się w oparciu o rodziny wywiad środowiskowy.

Zasady przyznawania zasiłku dla opiekuna

1. Zasiłek dla opiekuna z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności:

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

- opiekun zaprzestał prowadzenia gospodarstwa rolnego;

- małżonkowie rolników lub domownicy zaprzestali prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym;

2. Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje zasiłek dla opiekuna, gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu lub, gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki.

3. **Zasiłek dla opiekuna nie przysługuje, jeśli:**

Osoba sprawująca opiekę:

ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,

osobie ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego lub

Osoba wymagająca opieki:

pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do zasiłku rodzinnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;

na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do zasiłku rodzinnego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;

na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

BRAK KRYTERIUM DOCHODOWEGO

Wnioskodawca może jednocześnie ubiegać się o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym siebie oraz członków swojej rodziny. Zgodnie z artykułem 67 ustęp 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoba podlegająca ubezpieczeniu

zdrowotnemu ma obowiązek zgłoszenia do Narodowego Funduszu Zdrowia członków rodziny, jeśli nie podlegają oni ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

Wnioskodawca może także ubiegać się o ubezpieczenie emerytalno-rentowe, z tytułu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

Wysokość zasiłku dla opiekunów

520 zł miesięcznie

Zasiłek dla opiekuna za niepełne miesiące kalendarzowe wypłaca się w wysokości 1/30 zasiłku miesięcznego za każdy dzień. Kwotę dodatku przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Jak wypłacany jest zasiłek dla opiekunów?

1. Zasiłek dla opiekunów przyznaje się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony, wówczas prawo do zasiłku ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

2. W przypadku upływu terminu, na który została wydana decyzja, w związku z utratą ważności orzeczenia o stopniu niepełnosprawności prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się na wniosek.

ZASIŁEK PIELEGNACYJNY

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego;
- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej nieodpłatnie całodobowe utrzymanie;
- jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE

Jak ubiegać się o świadczenie rodzicielskie?

Należy pobrać Wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego dostępny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrownikach przy ul. Kościuszki 25 c, Dobieszowice 42 584.

Poprawnie wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi dokumentami należy złożyć w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrownikach (ul. Kościuszki 25 c, Dobieszowice 42-584)

Kto może otrzymać świadczenie rodzicielskie?

Świadczenie rodzicielskie przysługuje

4. matce,
5. ojcu, (w przypadku wykorzystania świadczenia rodzicielskiego przez matkę przez okres co najmniej 14 tygodniu)
6. opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka do ukończenia przez dziecko 7 roku życia
7. rodzinie zastępczej (za wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej) w przypadku objęcia opieką dziecka do ukończenia przez dziecko 7 roku życia

Termin składania wniosków:

Wniosek o wypłatę świadczenia składa się w terminie 3 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku, gdy wniosek dotyczy dziecka przysposobionego od miesiąca objęcia dziecka opieką. W przypadku złożenia wniosku po terminie prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.

Świadczenie rodzicielskie dla dzieci urodzonych przed 1 stycznia 2016

Jeżeli dziecko urodziło się, zostało przysposobione lub objęte opieką przed dniem 1 stycznia 2016 r. prawo do świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez okres od dnia wejścia w życie ustawy do dnia upływu:

- ♣ 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka - nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;
- ♣ 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci - nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;
- ♣ 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci - nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;
- ♣ 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci - nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;
- ♣ 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci - nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia.

Powyższe okresy liczą się od dnia porodu lub przysposobienia lub objęcia dziecka opieką

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się od 1 stycznia 2016 r., jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego zostanie złożony w terminie 3 miesięcy licząc od dnia wejścia w życie ustawy tj. 1 stycznia 2016. W przypadku złożenia wniosku po terminie 3 miesięcy prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.

Wysokość świadczenia

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1.000 zł miesięcznie.

W przypadku, gdy kobieta urodzi dziecko w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeśli:

- ▲ co najmniej jeden z rodziców dziecka lub osoba sprawująca opiekę otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
- ▲ dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej – w przypadku osób, które przysposobiły dziecko lub są opiekunami faktycznymi dziecka
- ▲ jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka nie sprawują lub zaprzestali sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
- ▲ w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu korzystania z opieki nad dzieckiem w trakcie trwania urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna
- ▲ przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej

Okres przysługiwania świadczenia rodzicielskiego

3. 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
4. 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
5. 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
6. 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;

7. 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Kryterium dochodowe:

Brak kryterium dochodowego

Wymagane dokumenty: akt urodzenia dziecka/dzieci

Termin i sposób załatwiania

Postępowanie w sprawie świadczenia rodzicielskiego kończy się wydaniem decyzji administracyjnej w terminie 30 dni od daty złożenia poprawnie wypełnionego i z pełną dokumentacją wniosku.

Od decyzji przysługuje stronie prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach w terminie 14 dni od daty jej otrzymania. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrownikach. Odwołanie nie podlega opłacie skarbowej.

Fundusz alimentacyjny

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej do świadczenia alimentacyjnego.

Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego może być także przekazana do jednostki organizacyjnej gminy np. do ośrodka pomocy społecznej. Formularze wniosków, zaświadczeń i oświadczeń niezbędnych do przyznania świadczeń udostępnia organ wypłacający świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustala się, na okres świadczeniowy tj. od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy są przyjmowane **od dnia 1 sierpnia**.

W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 31 października, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 30 listopada.

W przypadku wystąpienia zmian w liczbie członków rodziny, uzyskania lub utraty dochodu albo innych zmian mających wpływ na prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego osoba uprawniona albo jej przedstawiciel ustawowy, którzy złożyli wniosek o przyznanie świadczenia z funduszu są obowiązani do niezwłocznego powiadomienia o tym organu wypłacającego świadczenia.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1. Obywatelom polskim.
2. Cudzoziemcom:
  - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 poz. 463 i 1004),
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobom, o których mowa w ust. 1, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **725 zł**.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku, której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej;
- zawarła związek małżeński.

DZIAŁANIA PODEJMOWANE WOBEC DŁUŻNIKÓW

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (DZ. U. z 2015r. poz. 859, z późn. zm.) podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Realizacja ww. ustawy może być także przekazana do jednostki organizacyjnej gminy np. do ośrodka pomocy społecznej.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej jeśli:

- osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złożył do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;
- osoba uprawniona została umieszczona w pieczy zastępczej.

Wniosek osoby uprawnionej o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego

W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy może złożyć do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Egzekucja bezskuteczna w rozumieniu przepisów ww. ustawy to egzekucja, w wyniku, której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Prawo to przysługuje niezależnie od tego, czy w sprawie jest wypłacane świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Jeśli osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, nie musi ona składać odrębnego wniosku w sprawie podjęcia działań wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ organ wypłacający świadczenie z urzędu wystąpi o podjęcie takich działań do organu właściwego dłużnika.

Wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego składa się w organie wypłacającym świadczenia z funduszu alimentacyjnego w gminie wierzyciela. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierające informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów. O takie zaświadczenie może także wystąpić do komornika organ właściwy wierzyciela.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych przez organ właściwy dłużnika

Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn nielożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

Organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny oraz informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- złożenia oświadczenia majątkowego,
- zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych

organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Po otrzymaniu kolejnego wniosku, o którym mowa w art. 3 ust. 5, dotyczącego tego samego dłużnika alimentacyjnego organ właściwy dłużnika przeprowadza z dłużnikiem alimentacyjnym wywiad alimentacyjny oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

W przypadku, gdy organ właściwy dłużnika ustali na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczenia majątkowego, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwi przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówi złożenia oświadczenia majątkowego, organ właściwy dłużnika nie informuje właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego ani nie wszczyna postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy.

Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika, który przez okres 6 ostatnich miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych w tytule wykonawczym alimentów.

Gdy decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika:

- składa wniosek o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.)
- oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

Czynności podejmowane przez organ wypłacający świadczenie z funduszu alimentacyjnego w odniesieniu do dłużników alimentacyjnych.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika:

1. informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej;
2. informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu:
  - wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
  - wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 i Nr 164 poz. 1366) zaliczek alimentacyjnych,
  - wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz. U. z 1991 r. Nr 45, poz. 200, z późn. zm.) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Na podstawie art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, **organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego** wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 859 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. 2015 poz. 2229, z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 kwietnia 2008 roku w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu alimentacyjnego oraz wzoru oświadczenia majątkowego dłużnika alimentacyjnego (Dz. U. Nr 78, poz. 469).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 288, poz. 1694).

Program "Rodzina 500+"

1 kwietnia 2016r wejdzie w życie ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Ustawa zakłada, że świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na drugie i kolejne dziecko otrzyma każda rodzina, bez względu na dochody. W przypadku rodzin z jednym dzieckiem trzeba będzie spełnić kryterium dochodowe 800 zł na osobę w rodzinie lub 1200 zł w przypadku dzieci z niepełnosprawnością. Świadczenie będzie wypłacane do ukończenia przez dziecko 18 lat.

Wnioski będzie można składać od momentu startu programu tj. 1 kwietnia br., będą na to trzy miesiące, co pozwoli uniknąć kolejek. Jeśli wniosek zostanie złożony do 30 czerwca, rodzice dostaną wyrównanie wstecz od 1 kwietnia. Do programu będzie można dołączyć w dowolnym momencie, jednak w kolejnych miesiącach świadczenie będzie wypłacane od miesiąca, w którym rodzice złożą wniosek. Świadczenia z trzymiesięcznym wyrównaniem będą wypłacane tylko wtedy, jeśli wniosek wpłynie do 30 czerwca. Świadczenie wychowawcze nie będzie wliczane do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia, np. z pomocy społecznej lub funduszu alimentacyjnego. Postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego w gminie Bobrowniki będzie realizował Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Dobieszowicach ul. Kościuszki 25c.

Wniosek o świadczenie wychowawcze będzie można złożyć również za pośrednictwem Poczty Polskiej oraz przez internet. E-wniosek o świadczenie wychowawcze będzie można złożyć za pomocą portalu empatia.mrpips.gov.pl, PUE ZUS oraz bankowości elektronicznej.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci –(Dziennik Ustaw z 17 lutego 2016 roku poz.195).

Wzór wniosku zawiera Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016r w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze – (Dziennik Ustaw z 19 lutego 2016r poz.214)

Asystent rodziny

Na podstawie art.15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psycho - edukacyjnych;

- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art.9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Asystent rodziny, w związku z wykonywaniem swoich zadań, ma prawo do:

- wglądu do dokumentów zawierających dane osobowe członków rodziny, niezbędne do prowadzenia pracy z rodziną, w tym:
  - imię i nazwisko,
  - datę urodzenia,
  - obywatelstwo,
  - adres miejsca zamieszkania,
  - stan cywilny,
  - wykształcenie,
  - zawód,
  - miejsce pracy,
  - źródła dochodu,
  - dane dotyczące warunków mieszkaniowych,
  - dane dotyczące sytuacji prawnej oraz aktualnego miejsca pobytu dziecka,
  - dane o rozwoju psychofizycznym dziecka;
- występowania do właściwych organów władzy publicznej, organizacji oraz instytucji o udzielenie informacji, w tym zawierających dane osobowe, nie-zbędnych do udzielenia pomocy rodzinie;

Zespół Interdyscyplinarny

Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w Ośrodku Pomocy Społecznej Bobrowniki w Dobieszowicach ul. Kościuszki 25 c w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał.

Tabela nr 2. Formy udzielonej ofiarom przemocy pomocy w gminie Bobrowniki w latach 2009-2011

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie					
Realizacja zadań własnych gminy		2011	2012	2013	2014
		Liczba	Liczba	Liczba	Liczba
1	Liczba utworzonych w gminie Zespołów Interdyscyplinarnych	1	1	1	1
2	Liczba utworzonych w gminie Grup Roboczych	1	23	22	39
3	Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe	0	0	0	0
4	Liczba OGÓŁEM sporządzonych Niebieskich Kart A, w tym przez przedstawicieli podmiotów wszczynających procedurę:	8	26	23	38
5	jednostkę organizacyjną pomocy społecznej	2	11	11	7
6	Policji	4	9	11	28
7	gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0	0
8	Oświaty	0	2	1	2
9	ochrony zdrowia	2	4	0	1
10	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą	5	24	17	39
11	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą	5	17	12	35
12	Liczba zakończonych przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą procedur "Niebieskie Karty", na skutek ustania przemocy w rodzinie i zrealizowania indywidualnego planu pomocy, na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	0	13	7	15
13	Liczba przekazanych przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą zawiadomień do organów ścigania (Policji, Prokuratury) o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie	2	6	1	2

Źródło : Sprawozdania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Bobrowniki

Wolontariat

Wolontariat - bezpłatne, dobrowolne, świadome działanie na rzecz innych, wykraczające poza więzi rodzinno – koleżeńsko - przyjacielskie.

Wolontariusz - każda osoba fizyczna, która dobrowolnie, ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz organizacji, instytucji i osób indywidualnych wykraczając poza więzi koleżeńsko-rodzinne. Wolontariuszem może być każdy, kto dobrowolnie i bezpłatnie chce świadczyć pomoc na rzecz innych, bez względu na wiek, płeć i

wykształcenie. Osoby niepełnoletnie muszą przedstawić pisemną zgodę od swoich rodziców lub opiekunów na świadczenie pomocy wolontarystycznej. Akty prawne regulujące działania wolontariuszy: - Ustawa z dn. 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późniejszymi zmianami.)

Prawa i obowiązki wolontariusza:

Obowiązki wolontariusza - Nie pobiera wynagrodzenia za wykonywane czynności. Jest obowiązany wykonywać uzgodnione świadczenia osobiście. Wypełnia sumiennie powierzone mu zadania. Wykazuje się cierpliwością i odpowiedzialnością, kieruje się dobroczynnością. Posiada kwalifikacje i spełnia wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu świadczonej pomocy, jeśli prawo tak nakazuje. Osoba niepełnoletnia może zostać wolontariuszem jedynie za pisemną zgodą rodzica lub opiekuna.

Wolontariusz ma prawo:

- znać swoje prawa i obowiązki,
- dobrowolnie wykonywać czynności,
- odmówić wykonania zadania, które uważa za nierealistyczne lub niezgodne z kompetencjami, o czym zobowiązuje się powiadomić niezwłocznie Korzystającego,
- podpisać porozumienia (porozumienie jest obowiązkowe, jeżeli świadczenie Wolontariusza na rzecz danej instytucji trwa powyżej 30 dni),
- znać zakres obowiązków i czas wykonywanych świadczeń, a także możliwości rozwiązania porozumienia,
- otrzymać potwierdzenie wykonywanych świadczeń (pisemne zaświadczenie, opinia).

Co zyskujesz?

- przygotowanie i wprowadzenie do pracy,
- stałą pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów,
- zaświadczenie o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych,
- możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego,
- rozwijanie własnych pasji i zainteresowań,
- możliwość odbycia praktyk studenckich w ramach wolontariatu,

Stypendia szkolne

Od stycznia 2014 r. stypendia szkolne oraz zasiłki szkolne są realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrownikach z siedzibą w Dobieszowicach, ul. Kościuszki 25c.

Informacje w sprawie stypendiów szkolnych w siedzibie Ośrodka:

Poniedziałek godz. 7:00 do 16:00

Wtorek – Czwartek godz. 7:00 do 15:00

Piątek godz. 7:00 do 14:00

lub telefonicznie 32/ 287-78-63

Rodzaje pomocy materialnej o charakterze socjalnym:

- stypendia szkolne

- zasiłek szkolny

przyznaje się na podstawie:

- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256 poz. 2572 z późniejszymi zmianami)

- Uchwały Nr XXXV/456/13 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 30 grudnia 2013 r w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrownikach do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym
- Uchwały Nr XXXV/457/13 Rady Gminy Bobrowniki z dnia 30 grudnia 2013r w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Bobrowniki.

STYPENDIUM SZKOLNE

- jest świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, udzielanym uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń zamieszkały na terenie gminy Bobrowniki, znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Wnioski na stypendium szkolne

zgodnie z przepisami ustawy o systemie oświaty można składać w terminie:

od 15 sierpnia do 15 września

w danym roku szkolnym w przypadku uczniów, a w przypadku słuchaczy kolegiów np. językowych, nauczycielskich do 15 października.

W uzasadnionych przypadkach wniosek może zostać złożony po upływie ww. terminu.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota określona w ustawie o pomocy społecznej, tj. **456 zł**.

Wysokość miesięcznego stypendium szkolnego nie może być niższa niż 84,80 zł i nie wyższa niż 212 zł.

Stypendium szkolne może być realizowane miesięcznie lub jednorazowo.

Stypendium szkolne przysługuje:

- 1) uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczy publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia, (zamieszkałym na terenie gminy Bobrowniki);
- 2) wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7 (ustawy o systemie oświaty), a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki, (zamieszkałym na terenie gminy Bobrowniki);
- 3) uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki, (zamieszkałym na terenie gminy Bobrowniki);
- 4) słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia, (zamieszkałym na terenie gminy Bobrowniki).

ZASIŁEK SZKOLNY

- może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Może on być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymanego stypendium szkolnego.

Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty ustalonej w ustawie o świadczeniach rodzinnych, tj. 530 zł.

O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

Karta Dużej Rodziny

Na podstawie obowiązującej od 2015r. Ustawy o Karcie Dużej Rodziny informujemy, że nowe wnioski są wydawane i przyjmowane w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobrownikach z siedzibą w Dobieszowicach, ul. Kościuszki 25c.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje rodzicom, rodzicom zastępczym, prowadzącym rodzinny dom dziecka, a także ich małżonkom mającym na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- w wieku do ukończenia 18 lat
- w wieku do ukończenia 25 roku życia w przypadku kontynuowania nauki
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Karta Dużej Rodziny przysługuje bez względu na dochody rodziny. Uprawnienia przysługujące posiadaczom Karty polegają na przyznaniu korzystniejszego ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług oraz innych form działalności. Wniosek o przyznanie Karty może złożyć w imieniu rodziny członek rodziny wielodzietnej posiadający pełną zdolność do czynności prawnych.

Składając wniosek o przyznanie Karty przedstawia się oryginały lub odpisy dokumentów potwierdzających prawo do przyznania Karty a w szczególności:

- w przypadku rodzica – dokument potwierdzający tożsamość oraz oświadczenie, że rodzic nie jest pozbawiony władzy rodzicielskiej ani ograniczony we władzy rodzicielskiej przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci,
- w przypadku małżonka rodzica – dokument potwierdzający tożsamość oraz akt małżeństwa,
- w przypadku dzieci do ukończenia 18 roku życia – akt urodzenia lub dokument potwierdzający tożsamość,
- w przypadku dzieci powyżej 18 roku życia – dokument potwierdzający tożsamość oraz oświadczenie o planowanym terminie ukończenia nauki,
- w przypadku dzieci powyżej 18 roku życia legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności – dokument potwierdzający tożsamość oraz orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- w przypadku dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – prawomocne postanowienie sądu,
- w przypadku osób przebywających w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka – oświadczenie o pozostawaniu w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Tabela nr 1 - Zestawienie udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach – powody przyznania świadczeń.

	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014	
	Liczba	Liczba osób w rodzinach	Liczba	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba	Liczba osób	Liczba	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	141	424	157	455	153	466	151	435	116	364	114	344	128	368	115	330	128	361	143	398	144	366
Sieroctwo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bezdomność	4	12	3	3	5	5	-	-	5	13	3	12	2	8	1	1	4	10	3	3	4	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	35	160	22	93	32	137	35	144	28	123	31	141	32	139	35	141	34	145	36	156	27	122
- w tym wielodzietność	-	-	2	17	6	33	5	32	7	43	11	62	10	57	10	51	9	47	8	45	7	38
Bezrobocie	158	510	169	529	169	553	153	429	128	427	117	389	132	413	130	393	141	423	162	483	157	434
Niepełnosprawność	60	150	51	121	56	142	48	118	34	77	37	84	34	74	29	61	34	71	36	69	37	70
Długotrwała lub ciężka choroba	67	164	55	123	56	153	66	171	40	105	49	124	58	138	37	81	44	98	48	109	54	125
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	29	96	18	51	21	59	26	76	14	45	18	62	19	60	18	63	20	62	20	61	26	79
- w tym – rodziny niepełne	26	76	16	44	20	55	24	60	12	37	16	52	15	43	15	48	18	56	19	57	24	71
- w tym rodziny wielodzietne	3	20	1	10	1	4	2	16	2	8	1	6	1	6	2	16	-	-	-	-	2	10
Przemoc w rodzinie	-	-	1	4	2	8	4	12	2	5	1	3	4	12	3	11	6	30	3	10	2	5

Tabela nr 2

Zestawienie udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach

	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014	
	Liczba przyznanych świadczeń	Liczba osób objętych pomocą	Liczba przyznanych świadczeń	Liczba osób objętych	Liczba przyznanych świadczeń	Liczba osób objętych	Liczba przyznanych świadczeń	Liczba osób objętych	Liczba przyznanych świadczeń	Liczba osób objętych pomocą	Liczba przyznanych świadczeń	Liczba osób objętych pomocą	Liczba przyznanych świadczeń	Liczba osób objętych pomocą	Liczba przyznanych świadczeń	Liczba osób objętych pomocą	Liczba przyznanych świadczeń	Liczba osób objętych pomocą	Liczba przyznanych świadczeń	Liczba osób objętych pomocą	Liczba przyznanych świadczeń	Liczba osób objętych pomocą
Zasiłki stałe	159	21	21	21	234	25	198	23	209	21	178	18	192	21	186	19	177	26	202	22	248	26
Macierzyński zasiłek okresowy	35	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zasiłki okresowe	291	81	434	85	396	81	378	83	278	62	61	298	234	56	194	53	253	80	232	67	315	93
Schronienie	30	1	17	2	10	2	-	-	1	72	587	3	3	227	90	1	76	1	-	-	275	3
Posiłek	16797	5	13308	105	17418	156	18860	149	15720	123	16105	125	17895	123	15531	129	19215	144	19231	156	14583	127
Usługi opiekuńcze	872	2	1042	60	917	6	2393	6	2732	7	3214	8	4685	9	3728	10	5788	8	1684	9	2951	9
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	-	-	-	-	-	-	244	1	176	1	434	2	595	2	582	2	500	1	488	1	698	1

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	12	1
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	4	72	7	81	9
Ubranie			34	30	34	32	-	-	-	-	-	-	18	18	15	15	6	6	36	34	80	87
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	-	-	1	1	4	2	-	-	1	1	-	-	4	4	3	3	4	4	-	-	2	2
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną	--	-	-	-	18	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne zasiłki celowe i w naturze	183	183	203	203	203	203	144	144	-	-	139	139	152	152	123	123	124	124	138	138	177	177
Sprawienie pogrzebu	-	-	1	1	2	2	3	3	-	-	2	2	1	1	-	-	1	1	1	1	1	1

Podsumowanie Polityki pomocy społecznej w gminie Bobrowniki

Przez wszystkie lata działania pomocy społecznej opierają się na Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej z późn. zmianami. Kryteria dochodowe były zmieniana przez kolejne lata w formie rozporządzeń Rady Ministrów. Dodatkowym zadaniem OPS stały się:

- w 2004 r. świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny
- w 2013 r. w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudniony został asystent rodziny
- w 2011 r. przy Ośrodku Pomocy Społecznej rozpoczął działanie Zespół Interdyscyplinarny
- w 2014 r. przeniesiono z GZO i UG do tutejszego OPS-u dodatki mieszkaniowe i energetyczne i stypendia szkolne
- w 2015 r. OPS przyjmuje i wydaje wnioski Karty Dużej Rodziny

Liczba rodzin objętych pomocą przez wszystkie lata kształtuje się od 114 rodzin do maksymalnie 157 rodzin. Obecnie, tj. na 2014 rok wynosi 144 rodziny. Przez wszystkie lata głównym powodem przyznawania świadczenia pomocy społecznej jest ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Obrazuje to tabela nr 1.

W latach 2004 – 2014 wzrosła ilość przyznawanych zasiłków stałych i okresowych. Znacznie wzrosła ilość przyznanych usług opiekuńczych z 872 przyznanych świadczeń do 2951 oraz wzrosły wydatki za odpłatność gminy za pobyt w DPS.

EWALUACJA gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Bobrowniki w obszarze pomocy społecznej

Strategia rozwiązywania problemów społecznych formułowała cele strategiczne i operacyjne oraz ustalała konkretne zadania mające służyć ich realizacji. W poszczególnych podobszarach pomocy społecznej kształtowały się one następująco:

Ubóstwo

Przeciwdziałanie powstawaniu zjawiska ubóstwa poprzez wspieranie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem. Niedopuszczenie do pojawienia się zjawiska niedożywionych dzieci.

Pomoc społeczna nie wyeliminowała i przy użyciu swych metod i środków nie jest w stanie skutecznie wyeliminować zjawiska ubóstwa, a w szczególności nie jest w stanie tego osiągnąć poprzez realizację w/w zadań. Świadczą o tym także statystyki: w 2004 r. OPS udzielił pomocy z powodu ubóstwa 141 rodzinom, a w 2014 r. 144 rodzinom. Ubóstwo jest rezultatem szerokich procesów społecznych i makroekonomicznych, pozostających poza kontrolą pomocy społecznej. Cele były realizowane na bieżąco przez cały okres

obowiązywania strategii w stopniu zadowalającym. Nie było możliwe pełne zabezpieczenie najbardziej podstawowych potrzeb bytowych z uwagi na ograniczone środki i możliwości pomocy społecznej.

Niezbędna pomoc finansowa i rzeczowa była świadczona na bieżąco z uwzględnieniem potrzeb osób i rodzin oraz możliwości pomocy społecznej

Praca socjalna była świadczona przez cały okres obowiązywania strategii. Jest prowadzone szeroko pojęte poradnictwo psychologiczne, prawne i rodzinne.

Grupy wsparcia dla najuboższych nie były tworzone. Pokrewnymi inicjatywami były: tworzenie grup uczestników projektu POKL „Szansa na lepszą przyszłość” i uczestników prac społecznie użytecznych oraz imprezy organizowane w ramach Programu Aktywności Lokalnej.

Zadanie – pomoc rzeczowa było realizowane doraźnie w miarę pojawiania się darczyńców odzieży, sprzętów domowych i mebli, przy czym w przypadku artykułów wielkogabarytowych organizowany był transport od darczyńcy do beneficjenta przy pomocy ZGK. Przez kilka lat OPS pozyskiwał i rozdelał pomoc żywnościową w ramach programu PEAD. W ostatnich latach organizowane są w okresach przedświątecznych zbiórki żywności w dyskoncie spożywczym..

Gorące posiłki zapewniane są potrzebującym dzieciom w żłobku, przedszkolach i szkołach w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Dla osób dorosłych (samotnych) były dostarczane ciepłe posiłki oraz była świadczona pomoc w formie zasiłków celowych na żywność i opał oraz bony żywnościowe.

Poprawa jakości życia , zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin wielodzietnych realizowane były w ramach zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrownikach. Od 2014r prowadzona jest Kartę Dużej Rodziny. Rodziny wielodzietne (od 3 dzieci i więcej) mogą korzystać z ulg m.inn. podczas wyjazdów do teatru, kina, imprez sportowych i inn. Rodziny niepełne mają wsparcie finansowe w formie zasiłków rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Celem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i bezradności życiowej jest uczestnictwo osób w projektach systemowych oraz udział w imprezach lokalnych, integracyjnych. Dużym wsparciem dla rodzin jest praca Asystenta Rodziny (stanowisko utworzone w OPS od 2013r).

Bezdomność

Cel strategiczny realizowany był poprzez kierowanie osób bezdomnych do noclegowni, schronisk, które są zlokalizowane w gminach ościennych na terenie powiatu będzińskiego.

Stosowanie wczesnej interwencji dla osób zagrożonych bezdomnością umożliwia tym osobom wyjście z trudnej sytuacji poprzez pomoc pracowników socjalnych w otrzymaniu opału a czasem wyposażenia lokalu w piec grzewczy.

Bezdomność w gminie Bobrowniki jest zjawiskiem marginalnym. Zagrożenie bezdomnością w większym wymiarze pojawiło się w ostatnim czasie wskutek eksmisji wszystkich mieszkańców dwóch baraków na Osiedlu Robotniczym w Rogoźniku. Rozwiązanie problemu należy do zadań Gminy Bobrowniki oraz Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wykorzystanie istniejących zasobów lokalowych w gminie poprzez przyznawanie lokali socjalnych zmniejsza zjawisko bezdomności.

Przemoc w rodzinie

Cel strategiczny zostaje w dużej mierze osiągnięty w wyniku działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych. Prowadzenie procedury Niebieskiej Karty wobec osób i rodzin dotkniętych przemocą umożliwia przewyciężenie tego zjawiska.

Praca z rodziną jest prowadzona przy współpracy z instytucjami : Sądem Rodzinnym, Policją, PCPR w Będzinie, placówkami oświatowymi i służbą zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadanie jest realizowane również poprzez plakatowanie i upowszechnianie broszur i ulotek na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ośrodek Pomocy Społecznej na terenie gminy Bobrowniki przeprowadzał kampanie informacyjne. W latach 2012-2014 działał przy OPS bezpłatny punkt porad prawnych finansowany ze środków UE, który udzielał porad również w zakresie przemocy domowej. Ponadto pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielali poradnictwa w miarę swojej wiedzy i możliwości. W ramach procedury Niebieskiej Karty udziela się osobom i rodzinom bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego poprzez terapeutę ds. uzależnień , psychologa w siedzibie OPS oraz poprzez wykorzystanie Ośrodka Wsparcia Dziecku i Rodzinie w Będzinie i inne poradnie specjalistyczne.

Ponadto wszyscy pracownicy socjalni OPS biorą udział w szkoleniach w zakresie przemocy w rodzinie oraz korzystają z bezpłatnego doradztwa z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Katowicach.

Wsparcie rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Zadania adresowane do realizacji przez oświatę są również wykonywane przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Pracownicy socjalni OPS współpracują z gminnymi placówkami oświatowymi, gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych, dokonują rekrutacji dzieci na wyjazdy na wypoczynek letni i zimowy.

Asystent Rodziny współpracuje z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzi działania edukacyjne promujące zdrowy tryb życia, pomoc rodzinom w funkcjonowaniu w codziennym życiu z uwzględnieniem działań profilaktycznych (zapobieganie uzależnieniom rodziców i dzieci). Ponadto współpracuje z PCPR Będzin i kuratorem sądowym ds. nieletnich w diagnozowaniu problematyki, nadzorowania rodzin niewydolnych opiekuńczo i wychowawczo, opiniowaniu kandydatów na rodziny zastępcze, podejmowaniu decyzji o skierowaniu dziecka do pieczy zastępczej i inn.

Wspieranie profilaktyki problemów alkoholowych i uzależnień

Cel jest realizowany poprzez zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych. OPS współpracuje ściśle z GKRPA, a pracownik socjalny OPS jest stałym członkiem Komisji. W razie potrzeby pracownicy socjalni pomagają w skierowaniu i znalezieniu wolnego miejsca w stacjonarnych placówkach terapii uzależnień.

Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin zatrudnia psychologa i instruktora terapii uzależnień. Dyżury pełnione są dwa razy w tygodniu po 2 godziny. Zgłaszający się do punktu mają udzieloną pomoc psychologiczną, są motywowani do podjęcia psychoterapii w placówkach odwykowych, do zmiany szkodliwego wzoru picia, udziela się wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.

Uzupełnieniem działań terapeutycznych dla osób uzależnionych są spotkania w grupie AA "Nadzieja", które odbywają się raz w tygodniu 2 godziny.

Dla dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych otwarte są 4 profilaktyczne świetlice opiekuńczo - wychowawcze działające przy szkołach podstawowych. Zapewniają one opiekę

około 50 dzieciom. Dają możliwość spędzania czasu, odrobienia lekcji, rozwijania zainteresowań, korekcji zaburzeń psychospołecznych wynikających z życia w rodzinie dysfunkcyjnej, dożywiania.

Realizacja działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień poprzez :

- wzmocnienie integracji systemów wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz członków ich rodzin
- realizacja programów dotyczących zagadnień podnoszących świadomość w zakresie zdrowotnych psychologicznych i społecznych konsekwencji nadużywania alkoholu. Wysoki poziom wiedzy jest bowiem niezbędny do podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących picia i palenia.
- realizacja programów profilaktycznych kształtujących kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków
- koncentracja uwagi na problemach profilaktyki alkoholowej i nikotynowej, bowiem to one stanowią największy problem wśród młodzieży szkolnej gminy.
- ułatwienie dostępności programów edukacyjnych dla osób dorosłych dotyczących problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, promujących zdrowy tryb życia m. in. poprzez preferowanie programów profilaktycznych w szkołach obejmujących oprócz młodzieży także rodziców/prawnych opiekunów. Jak bowiem wynika z badań - zachowania ryzykowne młodzi ludzie podejmują najczęściej poza terenem szkoły i możliwością jej wpływu - stąd ogromna rola rodziców, ich wiedzy oraz umiejętności współpracy z dzieckiem w zakresie kształtowania właściwych zachowań.
- profilaktyczne działania alternatywne, wskazujące na możliwość atrakcyjnego spędzania wolnego czasu oraz promowania prozdrowotnego stylu życia.
- wzmożenie działań związanych z kontrolą sprzedaży alkoholu oraz papierosów nieletnim.

Opieka zdrowotna

Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacji zdrowotnej społeczeństwa z zakresu promocji zdrowia gmina Bobrowniki realizuje poprzez finansowanie kampanii , badań profilaktycznych dla mieszkańców gminy.

W zakresie opieki zdrowotnej pomoc społeczna uczestniczy w realizacji zadania poprzez:

- ♣ współpracę jednostek służby zdrowia w celu rozwiązywania problemów opieki permanentnej,
- ♣ przyznawanie pomocy finansowej osobom przewlekle chorym i niepełnosprawnym, w tym zasiłków stałych i pielęgnacyjnych,
- ♣ przyznawanie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, i kierowanie do DPS osób wymagających opieki i całodobowej opieki osób drugich,
- ♣ opłacanie składki zdrowotnej za osoby uprawnione do zasiłków stałych i świadczeń pielęgnacyjnych,
- ♣ przyznawanie prawa do świadczeń zdrowotnych dla osób nieubezpieczonych,
- ♣ współpraca z jednostkami służby zdrowia z terenu Gminy i zewnętrznymi w zakresie zapewnienia dostępności do usług medycznych osobom potrzebującym.

Rynek pracy i ograniczanie skutków bezrobocia

Zwiększenie szans osób bezrobotnych i poszukujących pracy na rynku pracy oraz związane z nimi cele i zadania realizowano poprzez:

- projekt w latach 2008-2015 współfinansowany przez EFS POKL „Szansa na lepszą przyszłość”.
- szkolenia w latach 2006-2010 dla bezrobotnych z doradcą zawodowym z Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie,
- współpracę z PUP Będzin w zakresie kierowania w latach poprzednich bezrobotnych do robót publicznych oraz organizacji od 2011 r. prac społecznie użytecznych,
- rozpowszechnianie posiadanych przez OPS informacji o ofertach pracy (szczególnie w okresie budowania autostrady) i o organizowanych przez jednostki zewnętrzne giełdach pracy,
- pomoc finansową i rzeczową na rzecz rodzin i osób dotkniętych bezrobociem,

- umożliwienie odbywania stażu i przygotowania zawodowego w OPS dla absolwentów szkół wyższych i innych osób kierowanych przez PUP .

4G. POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKOM DEZORGANIZACJI SPOŁECZNEJ I PATOLOGII SPOŁECZNEJ.

Tabela Nr 1

ROK	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
2010	4	1	7	97
2011	3	0	3	106
2012	8	1	7	84
2013	8	1	17	79
2014	4	0	6	89

Tabela nr 2

Od dnia 01.09.2013 r. cały 2014 rok

Znęcanie się fizyczne i psychiczne	1	3
Kradzież z włamaniem	6	5
Kradzież pojazdu	2	4
Kradzież prądu	-	1
Kradzież inna	3	11
Kradzież z włamaniem do mieszkania	3	5
Kradzież z włamaniem do pojazdu	5	4
Zabór pojazdu w celu przywłaszczenia	-	1
Uszkodzenie ciała	1	2

Podsumowanie polityki bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania zjawiskom dezorganizacji społecznej i patologii społecznej

Z danych KPP w Będzinie ujętych w tabeli nr 1 w latach 2010 – 2014 ilość wypadków, zabitych, rannych i kolizji występuje na różnym poziomie. W 2012 r. i 2013 r. wzrosła liczba wypadków, jednakże zmniejszyła się liczba kolizji w stosunku do lat 2010, 2011 i 2014.

4H. POLITYKA MIESZKANIOWA W GMINIE BOBROWNIKI W LATACH 2004-2014 , INFORMACJE OGÓLNE

POLITYKA MIESZKANIOWA W GMINIE BOBROWNIKI

1. Budynki i lokale mieszkalne będące własnością Gminy Bobrowniki w latach 2004-2014

Tabela Nr 1

Rok	Ilość budynków	Ilość lokali	Powierzchnia w m ²
2004	9	24	1335
2005	6	11	743
2006	6	8	492
2007	6	8	492
2008	6	8	492
2009	6	8	492
2010	6	8	492
2011	6	9	582
2012	6	9	582
2013	6	11	711
2014	6	11	711

2. Lokale mieszkalne będące własnością Gminy Bobrowniki w budynkach stanowiących przedmiot współwłasności w latach 2004- 2014

Tabela Nr 2

Rok	Ilość budynków	Ilość lokali	Powierzchnia w m ²
2004	-	-	-
2005	-	-	-
2006	-	-	-
2007	-	-	-
2008	-	-	-
2009	1	4	463
2010	1	4	463
2011	1	4	463
2012	1	4	463
2014	1	4	463

3. Ogólna ilość budynków mieszkalnych i lokali o powierzchni w m² według zasad finansowania.

Stawki bazowe czynszu w zasobach Gminy Bobrowniki w latach 2004-2014

Tabela Nr 3

Rok	Stawka bazowa zł/m ²)	Do wzrostu	Do wartości odtworzeniowej
2004	3,00	.	2 474,00
2005	3,00	.	2 693,00
2006	3,30	.	2 749,00
2007	3,90,	.	3 140,00
2008	3,90	.	3 193,00
2009	4,20	.....	3 251,00
2010	4,20	.	3 359,00

2011	7,00	.	3 369,00
2012	7,00	.	3 416,00
2013	7,00	.	3 516,00
2014	7,00	.	3 658,00

4. Mieszkania będące w zasobie Gminy Bobrowniki (w tym mieszkania socjalne)

w latach 2004-2014

Tabela Nr 4

Rok	Adres	Pow. użytkowa m ²	Powierzchnia ogólna całego budynku
2004	Sączów ul. Ogrodowa 5	60,30	446,00 m ²
	Sączów ul. Ogrodowa 5	150,00	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	59,40	332,00 m ²
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	57,80	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	46,86	41,00 m ²
	Bobrowniki ul. 1 Maja 73	41,00	40,00 m ²
	Rogoźnik ul. Kościuszki 111	40,00	88,10 m ²
	Sączów ul. Szkolna 5	88,10	
	Szkoła Bobrowniki ul. Sienkiewicza 165	95,00	
	Dom Nauczyciela Dobieszowice ul. Kościuszki	brak danych	
	Dom Nauczyciela Dobieszowice ul. Kościuszki	brak danych	
	Dom Nauczyciela Dobieszowice ul. Kościuszki	45,50	
	Dom Nauczyciela Dobieszowice ul. Kościuszki	55,40	

	Dom Nauczyciela Bobrowniki ul. Sienkiewicza	brak danych	
	Dom Nauczyciela Bobrowniki ul. Sienkiewicza	brak danych	
	Dom Nauczyciela Bobrowniki ul. Sienkiewicza	brak danych	
	Dom Nauczyciela Bobrowniki ul. Sienkiewicza	46,20	
	Dom Nauczyciela Bobrowniki ul. Sienkiewicza	brak danych	
	Dom Nauczyciela Rogoźnik ul. Krupna	brak danych	
	Dom Nauczyciela Rogoźnik ul. Krupna	brak danych	
	Dom Nauczyciela Rogoźnik ul. Krupna	brak danych	
	Dom Nauczyciela Rogoźnik ul. Krupna	brak danych	
	Dom Nauczyciela Rogoźnik ul. Krupna	brak danych	
	Dom Nauczyciela Rogoźnik ul. Krupna	brak danych	
2005	Sączów ul. Ogrodowa 5	60,30	
	Sączów ul Ogrodowa 5		
	Bobrowniki ul Strażacka 1	59,40	
	Bobrowniki ul Strażacka 1	57,80	
	Bobrowniki ul Strażacka 1	46,86	
	Bobrowniki ul. 1 Maja 73	41,00	
	Sączów ul. Szkolna 5	88,10	
	Bobrowniki ul. Sienkiewicza 165	95,00	
	Rogoźnik ul. Kościuszki 111	40,00	
2006	Sączów ul. Ogrodowa 5	60,30	
	Bobrowniki ul Strażacka 1	59,40	
	Bobrowniki ul Strażacka 1	57,80	

	Bobrowniki ul. Strażacka 1	46,86	„
	Bobrowniki ul. 1 Maja 73	41,00	
	Rogoźnik ul. Kościuszki 111	40,00	
	Sączów ul. Szkolna 5	88,10	
	Bobrowniki ul. Sienkiewicza 165	95,00	
2007	Sączów ul. Ogrodowa 5	60,30	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	59,40	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	57,80	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	46,86	
	Bobrowniki ul. 1 Maja 73	41,00	„
	Rogoźnik ul. Kościuszki 111	40,00	
	Sączów ul. Szkolna 5	88,10	
	Bobrowniki ul. Sienkiewicza 165	95,00	
2008	Sączów ul. Ogrodowa 5	60,30	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	59,40	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	57,80	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	46,86	
	Bobrowniki ul. 1 Maja 73	41,00	„
	Rogoźnik ul. Kościuszki 111	40,00	
	Sączów ul. Szkolna 5	88,10	
	Bobrowniki ul. Sienkiewicza 165	95,00	
2009	Sączów ul. Ogrodowa 5	60,30	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	59,40	

	Bobrowniki ul Strażacka 1	57,80	
	Bobrowniki ul Strażacka 1	46,86	
	Bobrowniki ul. 1 Maja 73	41,00	„
	Rogoźnik ul. Kościuszki 111	40,00	
	Sączów ul. Szkolna 5	88,10	
	Bobrowniki ul. Sienkiewicza 165	95,00	
2010	Sączów ul. Ogrodowa 5	60,30	
	Bobrowniki ul Strażacka 1	59,40	
	Bobrowniki ul Strażacka 1	57,80	
	Bobrowniki ul Strazacka 1	46,86	
	Bobrowniki ul. 1 Maja 73	41,00	
	Rogoźnik ul. Kościuszki 111	40,00	
	Sączów ul. Szkolna 5	88,10	
	Bobrowniki ul. Sienkiewicza 165	95,00	
2011	Sączów ul. Ogrodowa 5	60,30	
	Sączów ul. Ogrodowa 5/3	73,17	
	Sączów ul. Ogrodowa 5/4	76,66	
	Sączów ul. Ogrodowa 5	62,77	
	Bobrowniki ul Strażacka 1	59,40	
	Bobrowniki ul Strażacka 1	57,80	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	46,86	„
	Bobrowniki ul. 1 Maja 73	41,00	
	Rogoźnik ul. Kościuszki 111	40,00	

	Sączów ul. Szkolna 5	88,10	
	Bobrowniki ul. Sienkiewicza 165	95,00	
	Rogoźnik Osiedle Robotnicze 17	19,20	
2012	Sączów ul. Ogrodowa 5	60,30	
	Sączów ul. Ogrodowa 5	73,17	
	Sączów ul. Ogrodowa 5	76,66	
	Sączów ul Ogrodowa 5	62,77	
	Bobrowniki ul Strażacka 1	59,40	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	57,80	„
	Bobrowniki ul Strażacka 1	46,86	
	Bobrowniki ul. 1 Maja 73	41,00	
	Rogoźnik ul. Kościuszki 111	40,00	
	Sączów ul. Szkolna 5	88,10	
	Bobrowniki ul. Sienkiewicza 165	95,00	
	Rogoźnik Osiedle Robotnicze 17	19,20	
2013	Sączów ul. Ogrodowa 5	60,30	
	Sączów ul. Ogrodowa 5	73,17	
	Sączów ul. Ogrodowa 5	76,66	
	Sączów ul. Ogrodowa 5	62,77	
	Bobrowniki ul Strażacka 1	59,40	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	57,80	„
	Bobrowniki ul. Strażacka 1	46,86	
	Bobrowniki ul. 1 Maja 73	41,00	

	Rogoźnik ul. Kościuszki 111	40,00	
	Sączów ul. Szkolna 5	88,10	
	Bobrowniki ul. Sienkiewicza 165	95,00	
	Rogoźnik Osiedle Robotnicze 17A/5	19,20	
2014	Sączów ul. Ogrodowa 5/1	60,30	446,00 m2
	Sączów ul. Ogrodowa 5/2	73,17	
	Sączów ul. Ogrodowa 5/3	76,66	
	Sączów ul. Ogrodowa 5/4	62,77	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1/1	59,40	332,00 m2
	Bobrowniki ul. Strażacka 1/2	57,80	
	Bobrowniki ul. Strażacka 1/3	46,86	
	Bobrowniki ul. 1 Maja 73b	41,00	41,00 m2
	Rogoźnik ul. Kościuszki 111	40,00	40,00 m2
	Sączów ul. Szkolna 5	88,10	88,10 m2
	Bobrowniki ul. Sienkiewicza 165	95,00	
	Rogoźnik Osiedle Robotnicze 17A/5	19,20	
	Rogoźnik Osiedle Robotnicze 17A/8	17,16	

Dodatek mieszkaniowy

DODATKI MIESZKANIOWE

PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 21.06.2001r o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.), reguluje zasady i tryb przyznania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach i Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28.12.2001r w sprawie dodatków mieszkaniowych /Dz. U. Nr 156 z 2001r poz.1817/.

Aby otrzymać pomoc w formie dodatku mieszkaniowego należy złożyć:

- wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego,

- deklarację o wysokości dochodów za okres pełnych trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku wraz z zaświadczeniami potwierdzającymi dochody za w/w okres.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

1. najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego,
3. osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,
4. innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Dochód

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% najniższej emerytury obowiązującej w dniu złożenia wniosku w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym.

Od 01.03.2015 r. najniższa emerytura wynosi 880,45zł

Za dochód uważa się **wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe.**

Do dochodu nie wlicza się :

1. dodatków dla sierot zupełnych,
2. zasiłków pielęgnacyjnych,
3. zasiłków okresowych z pomocy społecznej,
4. jednorazowych świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze z pomocy społecznej
5. dodatku mieszkaniowego,
6. świadczeń pomocy materialnej dla uczniów,
7. jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
8. dodatku z tytułu urodzenia dziecka,
9. pomocy w zakresie dożywiania

Dochód z prowadzenia gospodarstwa rolnego ustala się na podstawie powierzchni gruntów w hektarach przeliczeniowych i przeciętnego dochodu z 1 ha przeliczeniowego.

POWIERZCHNIA MIESZKANIA

Powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajduje się jeden lokal mieszkalny /dom jednorodzinny/ w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

$35\text{m}^2 + 30\% = 45,50\text{ m}^2$ dla 1 osoby

$40\text{m}^2 + 30\% = 52,00\text{ m}^2$ dla 2 osób

$45\text{m}^2 + 30\% = 58,50\text{ m}^2$ dla 3 osób

$55\text{m}^2 + 30\% = 71,50\text{ m}^2$ dla 4 osób

$65\text{m}^2 + 30\% = 84,50\text{ m}^2$ dla 5 osób

70m² - dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m². Normatywną powierzchnię powiększa się o 15m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, której

niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

GOSPODARSTWO DOMOWE

Przez gospodarstwo domowe rozumie się gospodarstwo prowadzone przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy, samodzielnie zajmującą lokal albo gospodarstwo prowadzone przez tę osobę wspólnie z małżonkiem i innymi osobami stale z nią zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawo do zamieszkiwania w lokalu wywodzą z prawa tej osoby.

WYDATKI NA MIESZKANIE

Wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu mieszkalnego a kwotą stanowiącą wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek w wysokości:

15% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie jednoosobowym ,

12% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie 2-4 osobowym,

10% dochodów gospodarstwa domowego - w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

Do wydatków poniesionych przez wnioskodawcę na utrzymanie mieszkania **nie wlicza się** opłat za gaz przewodowy,

energię elektryczną,

ubezpieczeń,

podatku od nieruchomości,

opłat za wieczyste użytkowanie gruntów.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2% kwoty najniższej emerytury obowiązującej w dniu wydania decyzji.

WSTRZYMANIE WYPŁATY DODATKU

W wypadku stwierdzenia, że osoba której przyznano dodatek mieszkaniowy nie opłaca na bieżąco należności za zajmowany lokal mieszkalny, wypłatę dodatku mieszkaniowego wstrzymuje się, w drodze decyzji administracyjnej, do czasu uregulowania zaległości . Jeżeli uregulowanie zaległości nie nastąpi w ciągu 3 miesięcy od dnia wydania decyzji, o której mowa w zdaniu pierwszym decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego wygasa. W przypadku uregulowania należności w terminie wyżej określonym wypłaca się dodatek mieszkaniowy za okres, w którym wypłata była wstrzymana.

ODMOWA PRZYZNANIA DODATKU MIESZKANIOWEGO

Odmawia się przyznania dodatku mieszkaniowego jeżeli w wyniku przeprowadzonego wywiadu środowiskowego ustalono, że :

1. występują rażące dysproporcje pomiędzy niskimi dochodami wykazanymi przez wnioskodawcę a faktycznym jego stanem majątkowym wskazującym, że jest w stanie uiszczać wydatki związane z zajmowaniem lokalu mieszkalnego przy wykorzystaniu własnych środków finansowych lub posiadanych zasobów majątkowych
2. faktyczna liczba wspólnie stale zamieszkujących i gospodarujących z wnioskodawcą osób jest mniejsza niż wykazana we wniosku.

TERMIN ZAŁATWIENIA SPRAWY

Decyzję o przyznaniu dodatku mieszkaniowego wydaje się w ciągu jednego miesiąca od daty złożenia wniosku.

WNIOSKI O PRYZNANIE DODATKÓW MIESZKANIOWYCH SKŁADA SIĘ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobrownikach z siedzibą w Dobieszowicach, ul. Kościuszki 25c

Dodatek energetyczny

DODATEK ENERGETYCZNY – tylko dla osób otrzymujących dodatek mieszkaniowy
Od dnia 01 stycznia 2014 r. osoby otrzymujące dodatek mieszkaniowy mają prawo do nowego świadczenia tj. **dotatku energetycznego**, wprowadzonego ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2013 r. Poz. 984).

O **dodatek energetyczny** może ubiegać się wnioskodawca, który spełnia jednocześnie następujące warunki:

- 1) ma przyznany dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.),
- 2) jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- 3) zamieszkuje w miejscu dostarczenia energii elektrycznej.

Wysokość dodatku energetycznego jest zryczałtowana i zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 17 kwietnia 2015 r. w okresie od dnia 1 maja 2015 r. do dnia 30 kwietnia 2016 r. wynosi:

- 1) dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną – 11,09 zł/miesiąc;
- 2) dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób – 15,40 zł/miesiąc;
- 3) dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób – 18,48 zł/ miesiąc.

Dodatek energetyczny przyznawany jest na wniosek osoby zainteresowanej w drodze decyzji administracyjnej.

Wnioski o przyznanie dodatku energetycznego przyjmowane są w:

Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobrownikach z siedzibą w Dobieszowicach, ul. Kościuszki 25c

Do wniosku należy dołączyć:

- umowę kompleksową lub umowę sprzedaży energii elektrycznej.

DECYZJA W SPRAWIE ZRYCZAŁTOWANEGO DODATKU ENERGETYCZNEGO NIE PODLEGA OPŁACIE SKARBOWEJ

PODSTAWA PRAWNA:

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 lutego 2014r. w sprawie zaniechania poboru opłaty skarbowej (Dz. U. z 2014r. poz. 224)

Zryczałtowany dodatek energetyczny wypłacają gminy w terminie do dnia 10 każdego miesiąca z góry, z wyjątkiem miesiąca stycznia, w którym zryczałtowany dodatek energetyczny wypłaca się do dnia 30 stycznia danego roku.

Zryczałtowany dodatek energetyczny może być wypłacony:

1. na rachunek bankowy osoby wnioskującej;
2. na rachunek bankowy przedsiębiorcy energetycznego, z którym zawarta jest umowa kompleksowa lub umowa sprzedaży energii elektrycznej.

Informacje można uzyskać pod numerem telefonu: 32/ 287-78-63

Podsumowanie polityki mieszkaniowej w gminie Bobrowniki

Po zapoznaniu się z danymi UG Bobrowniki dotyczącymi budynków i lokali mieszkalnych będących własnością gminy Bobrowniki w latach 2004 – 2014 wynika:

- Ilość budynków od 2005 r. kształtuje się na tym samym poziomie, tj. 6, ale znacznie zmniejszyła się od 2004 r. ilość lokali z 24 w 2004 r. do 11 w 2014 r., tym samym zmniejszyła się powierzchnia w m² z 1335 m² w 2004 r. do 711 m² w 2014 r. (obrazuje to tabela nr 1)
- Z tabeli nr 2 wynika, iż od 2009 r. do 2014 r. jeden budynek posiadający 4 lokale stał się własnością gminy Bobrowniki w budynkach stanowiących przedmiot współwłasności. W latach 2004 – 2008 nie było budynku i lokali o takiej regulacji własnościowej
- Stawki bazowe czynszu w zasobach mieszkaniowych gminy Bobrowniki wzrosły z 3zł/ m² w 2004 r. do 7 zł/ m² w 2011 r. Przez lata 2011-2014 stawka ta wynosi nadal 7 zł/ m²

4I. SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE - ORGANIZACJE

SPOŁECZNE

Tabela Nr 1

Nazwa organizacji	Adres	nr KRS	nr NIP	nr REGON
OSP Bobrowniki	ul. Sienkiewicza 121 Bobrowniki	0000091733	625-21-48-403	276488766
OSP Dobieszowice	ul. Kościuszki 25c Dobieszowice	0000100582	625-20-15-406	273821975
OSP Myszkowice	ul. Strażacka 1 Myszkowice	0000296252	625-20-76-862	276546825
OSP Rogoźnik im. Eugeniusza Ferdyna	ul. Kościuszki 69 Rogoźnik	0000088188	625-210-34-35	276704017
OSP Sączów	ul. Ogrodowa 1 Sączów	0000093830	625-21-22-987	27676687
OSP Siemonia	ul. 1 Maja 3 Siemonia	0000087392	625-21-14-120	276772467
OSP Twardowice	ul. Wolności 29A Twardowice	0000091754	625-21-14-083	276559733
OSP Wymysłów	ul. Kościuszki 21 Wymysłów	0000095352	625-21-03-300	276728880
Kółko Rolnicze w Sączowie	ul. Wolności 66 Sączów	0000089867		277889007
STOWARZYSZENIE KULTURY I TURYSTYKI KRAJÓW ARABSKICH	ul. Sienkiewicza 36A Bobrowniki	0000183215		278175400
"ZIEMIA ZDEGRADOWANA PRZYWRÓCONA ŻYCIU"	ul. Modrzewiowa 1 Rogoźnik	0000222449		278340565
STOWARZYSZENIE NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO "EMEKO"	ul. Sienkiewicza 16 Bobrowniki	0000259414	625-23-12-481	240400972
TOWARZYSTWO INICJATYW LOKALNYCH	ul. Kościuszki 95B Dobieszowice	0000276907		
STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW TECHNIKI MILITARNEJ	ul. Kościuszki 42 Dobieszowice	0000283877	626-28-80-809	240704710
STOWARZYSZENIE WSPIERANIA AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ "LEPSZA GMINA"	ul. Kościuszki 132 Siemonia	0000301542		
STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU	ul. Wolności 61A Sączów	0000301868	625-23-73-732	240886880

SĄCZOWA				
STOWARZYSZENIE NA RZECZ OCHRONY PRAW CZŁOWIEKA, CZYSTEGO ŚRODOWISKA ORAZ ZABYTEKÓW WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	ul. Mickiewicza 55 Dobieszowice	0000310556	625-23-93-203	240984832
SIEMONIA-PRZESZŁOŚĆ TERAŹNIEJSZOŚĆ PRZYSZŁOŚĆ	ul. 1 Maja 3 Siemonia	0000347053	625-24-10-829	241476351
STOWARZYSZENIE NA RZECZ ZACIEŚNIANIA WIĘZI MIĘDZY OBYWATELAMI ŚWIATA "FRUGO"	ul. Sienkiewicza 36 Bobrowniki	0000377701	625-24-32-943	241873402
STOWARZYSZENIE SPORTOWO-EKOLOGICZNO-KULTURALNE "FOREVO"	ul. Kościuszki 53 Rogoźnik	0000421240		
Fundacja "ZWIASTUN"	ul. Sienkiewicza 336 Bobrowniki	0000458416	625-24-48-476	
STOWARZYSZENIE MUZYKA JUTRA	ul. Sienkiewicza 290A Bobrowniki	0000502395		
STOWARZYSZENIE NA RZECZ OCHRONY ZABYTEKOWEGO KOŚCIOŁA W BOBROWNIKACH	ul. Sienkiewicza 244 Bobrowniki	0000261300		240433598
Klub Sportu i Przygód "ZORZA"	ul. Polna 34/2 Bobrowniki			
Klub Sportowy Orzeł Bobrowniki	ul. Polna 37 Bobrowniki			
Klub Sportowy Cyklon Rogoźnik	ul. 1 Maja 30 Rogoźnik			
Klub Sportowy Płomień Sączów	ul. Wolności 61A Sączów		625-235-68-63	240778860
Klub Jeździecki „VENA” Rogoźnik	ul. Fabryczna 37 Rogoźnik			
UKS Bobrowniki	ul. Sienkiewicza 163 Bobrowniki			
Sportowy Klub Modelarski	ul. Sienkiewicza 121A Bobrowniki			
Stowarzyszenie „Brynica”	ul. Leśna 27 Dobieszowice			
Parafia św. Wawrzyńca	ul. Sienkiewicza 244 Bobrowniki			
Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa	ul. Kościuszki 100a Dobieszowice			
Parafia Wszystkich Świętych	ul. Kościuszki 56 Siemonia			

Parafia Św. Jakuba Apostoła	ul. Szkolna 1 Sączów			
Parafia Św. Jadwigi Śląskiej	ul. Kościuszki 113 Rogoźnik			
Stowarzyszenie na Rzecz Zabytków Fortyfikacji "Pro Fortalicium"	ul. Młyńska 5 Bobrowniki	0000070923		

5. ANALIZA SWOT

Zespół ds. opracowania Strategii dokonał analizy SWOT poszczególnych obszarów w gminie Bobrowniki.

Analiza SWOT (źródło: Wikipedia) - pojęcie - nazwa pochodzi od pierwszych liter słów określających w języku angielskim istotę przedmiotu analizy.

Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S** (*Strengths*) – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu, uwarunkowań, które stanowią silne strony gminy – należyćie wykorzystane sprzyjać będą jej rozwojowi,
- **W** (*Weaknesses*) – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu, uwarunkowań, które stanowią słabe strony gminy – utrudniające jej rozwój,
- **O** (*Opportunities*) – szanse: wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany, sprzyjające rozwojowi uwarunkowania zewnętrzne, które nie są bezpośrednio zależne od gminy,
- **T** (*Threats*) – zagrożenia: wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej, uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju.

Odpowiedzi na powyższe pytania pozwalają zidentyfikować tzw. silne powiązania, obszary problemowe w obrębie których można rozpocząć tworzenie rozwiązań, strategii cząstkowych – co czyni ze SWOT nie tylko narzędzie analityczne ale również planistyczne.

Obszary analizowane:

1. Demografia
2. Zatrudnienie
3. Oświata
4. Kultura
5. Zdrowie
6. Pomoc społeczna
7. Bezpieczeństwo
8. Mieszkalnictwo
9. Organizacje społeczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. DEMOGRAFIA	
Zahamowanie tendencji spadkowej liczby ludności (zmniejszenie różnicy pomiędzy urodzeniami a zgonami o 40 osób, zmniejszenie liczby zgonów o 50 osób)	Ujemny przyrost naturalny (w roku 2014 -87 urodzeń, 154 zgony)
Wydlężanie wieku życia mieszkańców	Wzrost liczby mieszkańców powyżej 65 roku życia i ubożenie tej grupy społeczeństwa
Wzrost liczby mieszkańców gminy spowodowany migracją z sąsiadujących miast (wzrost od roku 2005 o 405 osób)	Brak wykształconego instytucjonalnego modelu wspierania seniorów
Działania gminy na rzecz wspierania potrzeb osób w różnych grupach wiekowych	
Zapewnienie szerokiego katalogu usług społecznych w żłobku, przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach	
2. ZATRUDNIENIE	
Malejące bezrobocie w powiecie i gminie	Utrzymujący się wysoki wskaźnik bezrobocia wśród kobiet
Różnorodność wsparcia dla osób poszukujących pracy : staże, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne,	Ograniczone możliwości finansowania różnych form promocji zatrudnienia przez PUP
Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i powstawanie nowych miejsc pracy	Niedostosowanie wykształcenia i kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań rynku pracy
Rozwijający się trend inwestycyjny stwarzający możliwość czasowego zatrudnienia	Zatrudnianie w szarej strefie i na umowach śmieciowych
	Niechęć pracodawców do zatrudniania osób długotrwale bezrobotnych oraz w wieku powyżej 50 roku życia
	Niedostateczne wsparcie finansowe pracodawców zatrudniających osoby

	długotrwale bezrobotne, w starszym wieku, niedostosowane społecznie
	Brak rozwiązań dot. tworzenia gminnych instrumentów dla partnerstwa publiczno-prywatnego i pomocy publicznej dla przedsiębiorczości stwarzającej nowe miejsca pracy
3. OŚWIATA	
Doświadczona kadra z wysokimi kwalifikacjami	Brak pełnowymiarowych sal gimnastycznych w Bobrownikach, Dobieszowicach i Rogoźniku
Baza i wyposażenie: 1) nowoczesne pracownie informatyczne w każdej szkole 2) nowoczesne środki dydaktyczne (np. tablice interaktywne w każdej szkole) 3) nowoczesne obiekty sportowe	Brak nowoczesnych boisk szkolnych w Rogoźniku i Siemoni
Różnorodność zajęć pozalekcyjnych	Brak placu zabaw dla uczniów kl. I-III Szkoły Podstawowej w Rogoźniku i placu zabaw dla przedszkolaków w Dobieszowicach
Współpraca placówek oświatowych z rodzicami	
Funkcjonowanie stołówek szkolnych i przedszkolnych	
Funkcjonowanie świetlic szkolnych i profilaktycznych	
4. KULTURA	
Mocną stroną w strukturze działań kulturalnych gminy są wydarzenia artystyczne o najwyższym poziomie i prestiżu. Są to przedsięwzięcia dobrze promowane i stanowią już dziś dobrą formę prezentacji i umacniania właściwego wizerunku lokalnej społeczności.	Mała powierzchnia sal widowiskowych w filiach Ośrodka Kultury
Korzystne położenie gminy w centrum aglomeracji śląskiej	Mała powierzchnia sal widowiskowych w filiach Ośrodka Kultury
Potencjał osobowy twórców i organizatorów kultury	Konieczność poprawy infrastruktury Amfiteatru
Potencjał w amatorskim ruchu artystycznym (muzyczny, taneczny, śpiewaczy)	Rozproszone nowo powstające budownictwo utrudniające zapewnienie dostępności do infrastruktury społecznej i kulturalnej
Zadowolająca sieć placówek upowszechniania kultury	Brak wystarczającej bazy parkingowej przy obiektach kultury
Duże zainteresowanie wśród dzieci, młodzieży i osób starszych stałymi formami upowszechniania kultury	Słabo rozwinięte poczucie więzi społecznych pomiędzy sołectwami

5. ZDROWIE	
Dobrze rozwinięta sieć ośrodków zdrowia, świadczących usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	Niedostosowanie czasu pracy poradni do faktycznego zapotrzebowania
Wystarczająca ilość zakładów lecznictwa zamkniętego –szpitali w sąsiedztwie gminy	Iluzoryczny wpływ pacjenta na wybór zakładu lecznictwa zamkniętego
Wdrażanie gminnych programów zdrowotnych nie finansowanych przez NFZ i prowadzenie podstawowych usług opiekuńczych. Finansowanie usług specjalistycznych przez państwo	Brak środków finansowych na wdrożenie oczekiwanych przez społeczeństwo programów. Zbyt duża odległość do punktu nocnej i świątecznej pomocy zdrowotnej
	Brak zakładów świadczących usługi w zakresie fizykoterapii i rehabilitacji

6. POMOC SPOŁECZNA	
otwartość na współpracę z różnymi lokalnymi instytucjami	niewystarczająca koordynacja współpracy między jednostkami i organizacjami działającymi w sferze społecznej
zaangażowanie i dobre przygotowanie merytoryczne i praktyczne pracowników pomocy społecznej	brak bazy związanej z szeroko pojętą pomocą społeczną (domy dziennego pobytu, świetlice
bardzo dobra znajomość środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych	niedostateczny monitoring i ewaluacja podejmowanych działań pomocowych
szeroka wiedza o problemach występujących w gminie przez pracowników socjalnych	brak aktywnych organizacji i stowarzyszeń działających w obszarze polityki społecznej
szybkość reakcji oraz ciągłość i fachowość podejmowanych działań	braki kadrowe w obszarze pomocy społecznej
zdolność do stałego podnoszenia kwalifikacji	niewystarczający przepływ informacji w poszczególnych obszarach polityki społecznej
działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	niewystarczające upowszechnienie wśród mieszkańców informacji o ofertach działań i usług instytucji pomocowych
praca Asystenta Rodziny	niezadowalający poziom edukacji społecznej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych
Placówki pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin	Niechęć do podejmowania leczenia przez uzależnionych

7. BEZPIECZENSTWO	
Duże zaangażowanie gminy w rozbudowę istniejącej sieci drogowej, budowę nowych dróg	Brak zaangażowania Starostwa we właściwe utrzymanie stanu dróg powiatowych(brak

oświetlenia oraz remonty istniejących .	wystarczającej ilości środków).
Dobra współpraca z Komisariatem Policji w Wojkowicach.	Brak stałego posterunku policji na terenie gminy, zwłaszcza w okresie wakacyjnym.
Dbłość o zapewnienie odpowiednich form spędzania wolnego czasu przez instytucje kultury, szkoły, kluby sportowe, stowarzyszenia	Brak zadowalającego oświetlenia ulicznego na drogach krajowych, powiatowych i gminnych
Brak anonimowości, mieszkańcy się znają, są w stanie przewidywać swoje reakcje.	Brak odpowiednio rozbudowanego systemu monitoringu.

8. WARUNKI MIESZKANIOWE

Dynamicznie rozwijające się budownictwo indywidualne.	Ograniczone środki które gmina może przeznaczyć na budowę infrastruktury drogowej, wodociągowej, sanitarnej stanowiącej uzbrojenie terenów w stosunku do dużych obszarów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.
Duża ilość terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w planie zagospodarowania przestrzennego	Niezadowalający stan lokali znajdujących się w zasobie gminy. Wysokie koszty remontów i adaptacji niektórych na cele mieszkaniowe.
Naturalna skłonność mieszkańców gminy do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych we własnym zakresie (budownictwo jednorodzinne).	
Posiadanie przez gminę własnych zasobów lokalowych, które po przebudowie, modernizacji i adaptacji mogą być przeznaczone na cele mieszkaniowe.	

9. DZIAŁANIA SPOŁECZNE

Rozwinięta infrastruktura techniczna	Słaby kompleks glebowy, nadmierne rozdrobnienie gospodarstw rolnych oraz duża liczba gospodarstw nieprowadzących produkcji towarowej
Walory przyrodnicze – czyste środowisko naturalne (jeziora, zasoby leśne) Organizacje i stowarzyszenia działające na rzecz środowiska lokalnego	Utrzymujące się bezrobocie na stałym poziomie
Atrakcyjne walory gminy sprzyjające funkcji osadniczej	Emigracja młodych ludzi
Atrakcyjne tereny na cele budownictwa mieszkaniowego, w tym także dla firm deweloperskich	Mało rozwinięty sektor usług oraz ograniczony dostęp do handlu
Korzystne położenie geograficzne	Niskie poczucie odpowiedzialności społecznej i świadomości środowiskowej mieszkańców
Rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych na bazie dostępnych zasobów przestrzennych, przyrodniczych i krajobrazowych	Zbyt niska świadomość ekologiczna
Rozwój agroturystyki w oparciu	Brak dostatecznej infrastruktury turystycznej

o infrastrukturę rekreacyjno-wypoczynkową	oraz alternatywnych kąpielisk
Sprawne zarządzanie gminą	Niskie zagospodarowanie jezior
Organizacja cyklicznych imprez kulturalno – rekreacyjno -sportowych, kultywujących miejscowe tradycje	Niewystarczająca promocja gminy
Wspieranie działań sektora ekonomii społecznej	Ograniczony dostęp do specjalistycznych świadczeń zdrowotnych
Wysoki potencjał merytoryczny i społeczny osób zrzeszonych w organizacjach i ich sympatyków oraz ekspertów	Niewystarczający komunalny zasób mieszkaniowy
Elastyczność reagowania organizacji na zmieniające się otoczenie	Rozproszenie potencjału organizacji (słaba współpraca pomiędzy nimi, brak przepływu informacji)
Kreatywność organizacji	Niski poziom profesjonalizacji w niektórych organizacjach
	Brak wiedzy organizacji o intencjach UG
	Słaba baza: lokalowo- majątkowa organizacji

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. DEMOGRAFIA	
Dostępne programy krajowe i unijne mające na celu wzrost dzietności i poprawę warunków materialnych rodzin	Niewystarczające umiejętności i wiedza w zakresie wykorzystania środków z dostępnych programów pomocowych
Projekty rządowe dotyczące wprowadzenia zmian do systemu świadczeń społecznych, emerytalnych i systemu podatkowego	
Wdrażanie projektów wspierających rozwój usług dla seniorów i zagospodarowanie czasu wolnego seniorów	Wzrost kosztów starzenia się społeczeństwa
2. ZATRUDNIENIE	
Możliwość pozyskiwania krajowych i zewnętrznych środków finansowych na wzrost kompetencji personelu, tworzenie własnych firm i tworzenie miejsc pracy	Niedoinformowanie społeczeństwa na temat możliwości pozyskania środków pomocowych na rozwój przedsiębiorczości i kwalifikacji personelu
Efektywna współpraca samorządu gminy z instytucjami powiatowymi	Ograniczone możliwości zatrudnienia na stałe po okresie stażu, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych itp.
Wzrost świadomości społecznej i chęci w zakresie potrzeby podnoszenia kwalifikacji zawodowych	Brak gwarancji zatrudnienia po ukończeniu nauki i zdobyciu kwalifikacji
Możliwość wyjazdu w celach zarobkowych do innych krajów Unii Europejskiej	Długotrwała emigracja zarobkowa

	Wzrost patologii społecznej spowodowanej brakiem pracy i środków do życia
3. OŚWIATA	
Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	Częste zmiany i niespójność prawa oświatowego
Wsparcie rodzin ze strony szkoły, pedagogów szkolnych	Zaniechanie wychowawczej funkcji rodziny i zrzucenie obowiązków rodzicielskich na szkołę (bezradność rodzin sprawach opiekuńczo-wychowawczych, brak czasu na tworzenie pozytywnych relacji w rodzinie)
Możliwość kontaktów z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi	
Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej	Problemy materialne rodzin
Działalność świetlic profilaktycznych i szkolnych w każdej szkole	
Możliwość bliskiej współpracy rodziców ze szkołą i przedszkolem	
Uczestnictwo w projektach unijnych	
4. KULTURA	
Wzrost aktywności osób fizycznych, prawnych i stowarzyszeń uczestniczących w życiu kulturalnym gminy	Migracja młodych ludzi za granicę
Wzrastający poziom wykształcenia mieszkańców gminy	Postępujący proces bezrobocia
Związki z gminą wybitnych przedstawicieli kultury i sztuki	Wymagający ciągłej poprawy stan techniczny bazy kulturalnej gminy
Wysoki poziom świadomości o potrzebie rozwoju aktywności kulturalnej w samorządzie lokalnym	Niskie zaangażowanie do działania społecznego
Wpływ środków strukturalnych z Unii Europejskiej na wspieranie polityki lokalnej w tym rozwoju kultury	Słaby poziom rozwoju gospodarczego
Zwiększająca się aktywność darczyńców i przedsiębiorców na rzecz wspierania działalności kulturalnej	Brak bazy noclegowej
5. ZDROWIE	
Wzrost dopłat do świadczeń niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, powodujących zwiększenie ich podaży	Niestabilna polityka Państwa w zakresie finansowania usług medycznych i refundacji leków
6. POMOC SPOŁECZNA	

pozyskiwanie funduszy unijnych	Systematyczne przenoszenie finansowania zadań państwa na poziom gminy i powiatu
dostęp do różnych źródeł finansowania	obniżanie jakości życia mieszkańców jako negatywny skutek kryzysu ekonomicznego, wzrostu bezrobocia itp.
zmieniający się wizerunek pomocy społecznej wzmacnianie współpracy regionalnej	systematyczne poszerzanie zakresu zadań Ośrodka bez wsparcia kadrowego
współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy Bobrowniki	przedstawianie w mediach pomocy społecznej w niekorzystnym świetle
	wzrost zadań związanych z zaspokajaniem oczekiwań społecznych
	wzrost skali problemów i kwestii społecznych
	starzejące się społeczeństwo oraz wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze i DPS
7. BEZPIECZEŃSTWO	
Zwiększenie ilości patroli policyjnych samochodowych i pieszych.	Ograniczone środki które może przeznaczyć gmina na remonty i budowę dróg i chodników.
Prowadzenie profilaktyki i szkoleń w zakresie bezpiecznych reakcji i zachowania w obliczu przemocy i zagrożenia.	Wysokie koszty jakie ponosi gmina na oświetlenie.
Możliwość pozyskiwania środków na budowę i remonty dróg oraz chodników w celu poprawy bezpieczeństwa.	Zwiększony sezonowy napływ ludności spoza gminy w okresie letnim.
Przejęcie od Starostwa administracji i utrzymania dróg powiatowych.	Ułatwiony dostęp do dopalaczy i alkoholu.
Działalność zespołu interdyscyplinarnego i OPS w zakresie przeciwdziałania przemocy i rozpoznania środowisk patologicznych.	
8. WARUNKI MIESZKANIOWE	
Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w zakresie pozyskiwania lokali socjalnych i komunalnych (stworzenie bazy zawierającej informacje na temat wolnych lokali przeznaczonych do wynajęcia).	Wzrost zapotrzebowania na mieszkania socjalne wskutek ubożenia społeczeństwa, braku pracy, braku zaradności.
Możliwość pozyskiwania środków pomocowych na remonty i modernizację mieszkań socjalnych.	Upadłość lub zaprzestanie działalności przez podmioty zaspokajające potrzeby mieszkaniowe mieszkańców i prawna możliwość przerzucenia skutków zaniechanej działalności na gminę(eksmisje, konieczność zapewnienia lokali socjalnych).

	Brak możliwości pozyskania przez gminę środków unijnych na budowę nowych mieszkań socjalnych.
9. DZIAŁANIA SPOŁECZNE	
Rozwój agroturystyki i globalny wzrost zainteresowania turystyką.	Patologie społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży, która powiela negatywne wzorce (nałogi, wandalizm oraz brak perspektyw).
Rozwój przedsiębiorczości oparty o turystykę, rekreację oraz popularyzację aktywnych form spędzania wolnego czasu.	Utrzymujący się kryzys gospodarczy.
Rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej, w tym usług.	Skomplikowane procedury przy pozyskiwaniu środków zewnętrznych.
Korzystanie ze środków zewnętrznych.	Brak środków pomocowych oraz konkurencyjność innych gmin przy staraniach o zewnętrzne środki pomocowe.
Napływ kapitału inwestycyjnego.	Często zmieniające się przepisy prawne.
Opracowanie planów miejscowych pozostałych terenów zurbanizowanych.	Spadek zamożności mieszkańców i turystów.
Zwiększenie ilości imprez sportowo-kulturalnych.	Zmiana trendów turystycznych.
Rozwój rolnictwa specjalistycznego.	Malejąca intensyfikacja produkcji rolnej.
Rozwój współpracy zagranicznej z miejscowościami partnerskimi.	Słaby transport komunikacyjny do dużych miast.
Zainteresowanie działkami rekreacyjnymi na terenie gminy, przez osoby z obszarów GOP	brak strategii/polityki społecznej i edukacji Gminy Bobrowniki
ustawowy obowiązek współpracy wynikający z Ustawy o działalności pożytku publicznego	brak funkcjonalnej bazy informacji o organizacjach(realizowane zdania, potencjał, adres kontaktowy, współpracujący eksperci)
otwarcie wydziału Spraw Społecznych UG na proces budowania systemu współpracy z organizacjami	brak otwarcia wydziałów UG na współpracę z organizacjami, ale i samych organizacji wobec siebie - niezrozumiałe podejście konkurencyjne
Stwarzanie warunków ze strony Rady Gminy Bobrowniki - ze względu na budowanie społeczeństwa obywatelskiego i dialogu obywatelskiego - do przejmowania przez organizacje zadań publicznych w ramach ustrojowej zasady pomocniczości	
pozytywny odbiór przez społeczność lokalną inicjatyw podejmowanych przez organizacje	

6. ADRESACI STRATEGII

Kluczowym zadaniem władz Gminy Bobrowniki jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie.

Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki.

Wizja rozwoju gminy zostanie zrealizowana poprzez działania z zakresu: pomocy społecznej, sportu, rekreacji, turystyki, edukacji, kultury i opieki zdrowotnej.

Zgodnie z powyższym założeniem, adresatami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych są :

- mieszkańcy Gminy Bobrowniki, zarówno osoby samotne jak i rodziny, którzy wymagają: pomocy w odzyskaniu sił, wiary w siebie i zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym,
- osoby, które wyrażą chęć pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych, w tym podmioty zaangażowane w politykę społeczną gminy Bobrowniki

MISJA STRATEGII

Prowadzenie aktywnej wielokierunkowej polityki społecznej opartej na zminimalizowaniu zagrożeń patologiami społecznymi oraz na świadczeniu kompleksowej pomocy wszystkim potrzebującym.

CEL GENERALNY

Celem generalnym jest poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy poprzez wzrost ich aktywności, integrację środowiska lokalnego oraz skutecznym systemem pomocy społecznej.

7. CELE STRATEGICZNE

1. Przeciwdziałanie powstawaniu zjawiska ubóstwa.
2. Wsparcie rodzin w prawidłowym jej funkcjonowaniu, usamodzielnianiu się oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych.
3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.

4. Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacji zdrowotnej społeczeństwa z zakresu promocji zdrowia.
5. Wspieranie profilaktyki problemów alkoholowych i uzależnień.
6. Eliminowanie negatywnych skutków bezrobocia.
7. Przeciwdziałanie pojawiającemu się zjawisku bezdomności.

8. CELE OPERACYJNE

1. Cel strategiczny: Przeciwdziałanie powstawaniu zjawiska ubóstwa.

Cel operacyjny:

Wspieranie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem.

Niedopuszczenie do pojawienia się zjawiska niedożywionych dzieci

Cele szczegółowe:

- ⤴ Udzielanie niezbędnej do właściwej egzystencji pomocy finansowej i rzeczowej
- ⤴ Prowadzenie szeroko rozumianej pracy socjalnej przez pracowników socjalnych Ośrodka
- ⤴ Podejmowanie inicjatyw przez pracowników socjalnych w celu tworzenia grup wsparcia dla najuboższych
- ⤴ Pozyskiwanie i przekazywanie żywności, odzieży, artykułów gospodarstwa domowego najuboższym osobom i rodzinom
- ⤴ Zapewnienie dzieciom, młodzieży szkolnej, osobom starszym, samotnym gorących posiłków

 Cel strategiczny:

Wsparcie rodzin w prawidłowym jej funkcjonowaniu, usamodzielnianiu się oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych.

Cel operacyjny:

Wspieranie osób i rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Cele szczegółowe:

- ⤴ Utrzymanie placówek wsparcia dziennego (światlice)
- ⤴ Współpraca z Asystentem Rodziny
- ⤴ Organizacja wypoczynku dzieci

8. Cel strategiczny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.

Cel operacyjny:

Działania zmierzające do minimalizowania występowania zjawiska przemocy domowej i jej skutków.

Cele szczegółowe:

- ⤴ Realizacja działań edukacyjnych i prewencyjnych
- ⤴ Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 w gminie Bobrowniki
- ⤴ Realizacja Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2020 w gminie Bobrowniki

8. Cel strategiczny: Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacji zdrowotnej mieszkańców gminy Bobrowniki z zakresu promocji zdrowia.

Cel operacyjny:

Działania profilaktyczno-edukacyjne zmierzające do poprawy stanu zdrowia mieszkańców gminy Bobrowniki.

Cele szczegółowe:

- ⤴ Działalność w zakresie profilaktyki zdrowotnej.
- ⤴ Prowadzenie działań edukacyjno- informacyjnych dla dzieci i młodzieży.

5. Cel strategiczny: Wspieranie profilaktyki problemów alkoholowych i uzależnień.

Cel operacyjny:

Działania profilaktyczno-edukacyjne zmierzające do poprawy systemu przeciwdziałania uzależnieniom ze szczególnym uwzględnieniem zagrożonych tym zjawiskiem dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe:

- ⤴ Monitorowanie sieci punktów sprzedaży alkoholu.
- ⤴ Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii .
- ⤴ Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych.

6. Cel strategiczny: Rynek pracy i ograniczanie skutków bezrobocia

Cel operacyjny:

Wspieranie osób bezrobotnych.

Cele szczegółowe:

- ⤴ Działania we współpracy z PUP mające na celu wykorzystanie instrumentów aktywizujących bezrobotnych.
- ⤴ Opracowanie i realizacja projektów/programów służących aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

7. Cel strategiczny: Ograniczenie skutków bezdomności.

Cel operacyjny:

Przeciwdziałanie pojawiającemu się zjawisku bezdomności.

Cele szczegółowe:

- ⤴ Stosowanie wczesnej interwencji dla osób zagrożonych bezdomnością.
- ⤴ Promowanie programów indywidualnego wychodzenia z bezdomności.
- ⤴ Wykorzystanie istniejących zasobów lokalowych z przeznaczeniem na utworzenie miejsc noclegowych dla osób przejściowo bezdomnych.
- ⤴ Współpraca z placówkami noclegowymi na terenie powiatu będzińskiego.

1. Cel operacyjny					
Wspieranie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem					
Cele szczegółowe	Realizator	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
Udzielanie niezbędnej do właściwej egzystencji pomocy finansowej i rzeczowej	OPS	Ilość rodzin objętych pomocą	Monitoring rodzin w celu poprawy ich funkcjonowania	Budżet gminy	2016-2022
Prowadzenie pracy socjalnej	OPS	Liczba rodzin objętych pracą Asystenta Rodziny	Lepsza opieka i wychowywanie dzieci	Budżet gminy	
Podejmowanie inicjatyw celem tworzenia grup wsparcia dla najuboższych	OPS, oświata, org. Pozarządowe	Liczba inicjatyw na rzecz rodzin najuboższych	Stworzenie środowiska przyjaznego dzieciom i ich rodzinom	Budżet gminy, śr.zewnętrzne	
Pozyskiwanie i przekazywanie żywności, odzieży art. Gospodar-	OPS, org. Pozarządowe	Liczba korzystających ze wsparcia	Wyposażenie w niezbędne przedmioty do życia w rodzinie	Budżet gminy, org. Pozarządowe	

stwa domowego Zapewnienie dzieciom i młodzieży, osobom starszym, samotnym gorących posiłków	OPS, organizacje pozarządowe	Liczba dzieci, osób dorosłych	Prawidłowy rozwój fizyczny dzieci i młodzieży oraz dorosłych	Budżet gminy, śr. Zewnętrzne	
--	------------------------------	-------------------------------	--	------------------------------	--

2. Cel operacyjny

Wspieranie osób i rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Cele szczegółowe	Realizator	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
Utrzymanie placówek wsparcia dziennego (świetlice)	OPS, Gmina , oświata	Liczba dzieci korzystających ze świetlic	Poprawa funkcjonowania rodzin. Zmniejszenie zagrożeń wynikających z braku opieki w czasie wolnym od nauki.	Budżet gminy, śr. Zewnętrzne	2016-2022
Pomoc Asystenta Rodziny	OPS	Liczba rodzin			
Organizacja wypoczynku dzieci	OPS, oświata	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku			

3. Cel operacyjny

Działania zmierzające do minimalizowania występowania zjawiska przemocy domowej i jej skutków

Cele szczegółowe	Realizator	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
Realizacja działań edukacyjnych i prewencyjnych	OPS, Policja , oświata	Liczba działań i uczestników	Spadek przestępczości	Budżet gminy, śr.zewnętrzne	2016-2022
Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020w Gminie Bobrowniki	OPS, Policja , oświata, GKR-PA, ochrona zdrowia, ZI	Liczba spotkań ZI, Liczba NK, Liczba grup roboczych	Zmniejszenie zjawiska przemocy domowej		
Realizacja Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 w Gminie Bobrowniki	OPS, oświata, org. Pozarządowe	Liczba podmiotów i rodzin	Wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie prawidłowego modelu rodziny		

4. Cel operacyjny

Działania profilaktyczno-edukacyjne zmierzające do poprawy stanu zdrowia mieszkańców gminy Bobrowniki

Cele szczegółowe	Realizator	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
Działalność w zakresie profilaktyki zdrowotnej	śłużba zdrowia, szkoły	Liczba uczestników, liczba podmiotów	Poprawa stanu zdrowia	Budżet gminy, śr.zewnętrzne	2016-2022
Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla dzieci i młodzieży	śłużba zdrowia, szkoły, policja	Liczba uczniów	Uzyskanie lepszych wyników w nauce		

5. Cel operacyjny

Działania profilaktyczno-edukacyjne zmierzające do poprawy systemu przeciwdziałania uzależnieniom ze szczególnym uwzględnieniem zagrożonych tym zjawiskiem dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe	Realizator	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
Monitorowanie sieci punktów sprzedaży alkoholu	GKRPA, policja	Liczba monitoringów	Zmniejszenie dostępności do alkoholu wśród dzieci	Budżet gminy, śr.zewnętrzne	2016-2022
Realizacja Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii w Gminie Bobrowniki	GKRPA, OPS, poradnie	liczba działań	Zmniejszenie zjawiska alkoholizmu i narkomanii w gminie		
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych	GKRPA, OPS, poradnie	Liczba uczestników terapii	Zmniejszenie liczby osób uzależnionych		

6. Cel operacyjny

Wspieranie osób bezrobotnych

Cele szczegółowe	Realizator	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
Działania we współpracy z PUP mające na celu wykorzystanie instrumentów aktywizujących bezrobotnych	PUP, OPS	Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą finansową	Poprawa sytuacji materialnej, podniesienie kwalifikacji	Budżet gminy, środki zewnętrzne	2016-2022
Opracowanie i realizacja projektów/ programów służących aktywizacji zawodowej bezrobotnych	OPS, PUP	Liczba projektów i uczestników	Możliwość zatrudnienia, nabycie nowych umiejętności		

7. Cel operacyjny

Przeciwdziałanie pojawiającemu się zjawisku bezdomności

Cele szczegółowe	Realizator	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
Stosowanie wczesnej interwencji dla osób zagrożonych bezdomnością	OPS	liczba osób bezdomnych	Monitoring i weryfikacja bezdomnych	Budżet gminy, śr.zewnętrzne	2016-2022
Promowanie programów indywidualnego wychodzenia z bezdomności	OPS	liczba programów	pomoc osobom bezdomnym celem wyjścia z bezdomności		
Wykorzystanie istniejących zasobów lokaliowych z przeznaczeniem na utworzenie miejsc noclegowych dla osób przejściowo bezdomnych	OPS, UG	Liczba lokali socjalnych	przyznawanie lokali socjalnych osobom pozbawionym mieszkania		
Współpraca z placówkami noclegowymi na terenie powiatu będzińskiego.	OPS, noclegownie	Liczba placówek noclegowych	pomoc doraźna osobom bezdomnym		

9. HARMONOGRAM WDRAŻANIA STRATEGII ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Jednym z warunków realizacji celów zawartych w każdej strategii jest jej finansowanie. Zakłada się, że ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Bobrowniki obejmują lata 2016-2022, gdyż w tym okresie będą realizowane w sposób ciągły zdefiniowane cele operacyjne.

Przewiduje się, że realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- ▲ środki własne pochodzące z budżetu gminy;
- ▲ środki przekazane gminie z budżetu państwa (dotacje);
- ▲ środki funduszy krajowych (np. PFRON);
- ▲ projekty systemowe i konkursowe w ramach środków z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Zdrowia i inn. resortów;
- ▲ środki pochodzące z funduszy pomocowych Unii Europejskiej (m.in. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Obszarów Wiejskich).

MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja realizacji projektu służy sprawdzeniu czy planowane działania zostały zrealizowane oraz jaki jest ich wynik.

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów.

Postępy w realizacji strategii będą na bieżąco monitorowane przez powołany zespół monitorujący, który na bieżąco będzie dokonywać kontroli realizowanych zadań. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględnienia w strategii. Dlatego wprowadzanie zmian w zapisach strategii jest niezbędne.

Monitorowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawowy warunek jej należytego wdrożenia.

Z uwagi na powyższe *corocznie* sporządzany będzie raport przez zespół monitorujący z realizacji celów oraz kierunków działań *do końca maja za rok poprzedni i przedkładany Wójtowi a następnie Radzie Gminy Bobrowniki.*

Cele monitoringu:

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów.

Cele ewaluacji:

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji, czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one i w jakim stopniu na realizację celów strategii. Cele ewaluacji to:

- ▲ doskonalenie działań podejmowanych w ramach strategii,
- ▲ informacja o efektach wdrażania strategii oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z jej realizacją,
- ▲ wzrost jakości strategii,
- ▲ pogłębienie odpowiedzialności za wdrażanie strategii wśród wszystkich zainteresowanych jej funkcjonowaniem i efektami.

Kryterium ewaluacji:

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. Zebrane informacje w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiedzą na pytania czy i do jakiego stopnia cele strategii są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

Każde kryterium może być mierzone w różny sposób, co oznacza, że może posiadać różne miary jego wartości (wskaźniki). Na potrzeby ewaluacji i monitoringu przyjęte zostaną wskaźniki zaplanowane w strategii.

Proces ewaluacji strategii realizowany jest etapowo:

- 📄 Ewaluacja ex-ante (przed rozpoczęciem) przeprowadzona została w trakcie planowania strategii. W fazie przygotowania zebrane zostały w poszczególnych obszarach silne oraz słabe strony, szanse i zagrożenia (analiza SWOT).
- 📄 Przez cały okres realizacji strategii prowadzona będzie ewaluacja i monitoring on-going, czyli ewaluacja bieżąca. Zebrane w ich toku informacje przyczynią się do identyfikacji oraz zapobiegania występującym problemom.
- 📄 Ewaluacja ex-post (po zakończeniu) jest ewaluacją zewnętrzną i zostanie przeprowadzona na zakończenie strategii. Ma ona za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb. Zebrane informacje dadzą odpowiedź na pytanie czy i do jakiego stopnia cele strategii były odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy .

Ewaluacja dostarczy także informacji na potrzeby planowania strategii w kolejnych latach.

Strategia jest dokumentem uwzględniającym programy i projekty, które zostały przyjęte do realizacji bądź będą przyjęte w późniejszym terminie. Ma charakter otwarty, może być ciągle aktualizowana, udoskonalana i mogą być modyfikowane kierunki i sposoby realizacji założonych celów. Będzie służyć także do pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej na realizację projektów ze sfery społecznej.

Jego opracowanie posłużyć ma lepszej, bardziej skutecznej, efektywniejszej realizacji działań na rzecz społeczności lokalnej w Gminie Bobrowniki.